

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėtėtyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienuose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
„T E V Y N Ė“,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliūtė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

No. 20

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918

New York, N. Y., Gegužio (May) 14, 1926.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875

Vol. XVII

Gen. Streiko Anglijoje Eiga

Pasiekė Šiaurinių Polių

GENERALIS STREIKAS ANGLIJOJE.

Viso pasaulio akys šiandien yra nukreiptos Anglijos linkui. Čia tvirtiausia organizuota pasauly darbininkai susikirto atkakliose imtinėse su seniausiu, gūriausia ir galingiausiu pasauly kapitalo (išskyrus Ameriką) ir aristokratijos klase, kuriai ištikimai tarnauja dabartinė Anglijos valdžia.

Streikas eina jau antra savaitė. Kokie streiko daviniai?

Pirmasias 10 dienų streikas tiesioginiai apėmė 3 milijonus darbininkų. Pridėjus tan skaičių apie 1 milijoną bedarbių, susidarys 4 milijonai. Delei streiko sustojo daug fabrikų, dirbtuvių ir kitokių gamybos ir paskirstymo įstaigų. Nestreikuojančių, bet streiko išmestų iš darbo skaičius suskaitoma į 5 milijonus asmenų. Tokiu būdu streikas palietė tiesioginiai apie 9 milijonus žmonių.

Gegužės 9 dieną užsienio laikraščiai atstovams streiko vadai pranešė, kad gegužės 12 dieną antra darbininkų armijos linija busianti pašaukta atviro kovon, — 500,000 inžinierių, mašinistų, mechanikų tapsią išsukti streikan. Tas žygis su paralyžiavo dar daugybę pramonės ir prekybos įstaigų, kurios per 10 dienų nuo streiko pradžios šiaip-taip krutėjo.

Nužiurima, kad generalis streikas Anglijai kaštuojas į 200 milijonų dolerių dienoj. Streikui tęsiantis ilgiau, jis gali kainuoti dar brangiau.

Bet valdžia visgi išprovokavo šį streiką nutraukdamas be jokio pamato derybas, kuriomis darbininkai norėjo atsiekti ramaus susitaikymo.

Valdžia, kaip visos šalies atstovas, rodosi, turėtų būti bešališka, t. y. neremti nei samdytojų, nei darbininkų pusės. Bet budama ištikima kapitalo tarnaitė, ji yra šiandien ta jėga, kuri stengiasi sulaužyti streiką. Kaip aiškina valdžia savo žygius?

Ji sako, kad darbo unijos, paskelbusios streiką, pasi-mojo uzurpuoti, t. y. pasisavinti šalies valdžią sau. Darbininkai atsako į tai, kad jie nei nemano uzurpuoti valdžią. Parlamentas, kaip buvo vyriausia šalies valdžios įstaiga, taip ir pasiliksis. Jie, darbininkai nenorėjo streiko, bet buvo priversti išeiti streikan todėl, kai samdytojai paskelbė pranešimus nukaposią angliakasių algas iki to, kad algos busiančios ateity nuo

\$5 iki \$13 savaitėj vietoj dabartinės algų skalės, kuri siekia nuo \$8 iki \$17. Kai kurie šalies ministrai davė suprasti darbininkams, jog gelžkelečiai ir kitų amatų ir pramonių darbininkai gali laukti atatinamo algų kapojimo. Atremti šį kapojimą — ve kodel išėjė darbininkai streikan.

Streiko vadai išleido atsišaukimus į kitų šalių darbininkus prašydami paramos — finansinės ir moralės. Kontinento, t. y. Vokietijos, Francijos, Belgijos ir kitų Europos ir Amerikos šalių darbininkai pradėjo rinkti aukas, padarė žingsnius tam, kad nebūtų gabejama anglys iš kontinento į Angliją.

Tik vienos šalies aukų Anglijos streikieriai nepriėmė, butena Rusijos. Nuo komunistų aukų anglai atsisakė, kaip praneša Amerikos laikraščių korespondentai, esantys Anglijoje.

PASIEKĖ ŠIAURINIŲ POLIŲ.

Kings Bay, Spitzbergen. — Amerikos aviatorius Richard E. Byrd, išskrydęs iš Kings Bay ir išbuvęs kely 15 valandų ir 51 minutę, sugrįžo atgal į Kings Bay. Jis ir jo sąkeleivys aeroplano, Floyd Bennett, pranešė, kad jie pasiekė šiaurės polių (šiaurės ašigali), apskridę jį keletą sykių ir patikrino, jog pranešimai admiralo Peary, kuris pasiekė polių 1909 metuose, buvo teisingi.

Skirtumas tečiaus yra toks: kai admirolui Peary ir jo partijai ėmė metai laiko, kol jis pasiekė polių ir sugrįžo atgal, Byrd aeroplano atliko tokį pat žygi į kelioliką valandų.

Kai Byrd pasiekė polių, diena buvo aiški. Todėl jis galėjo fotografuoti ir žemkinti ant mapos poliaus įdomybes.

Belekiant, buvo pradėjęs bėgti gazolinas, tarnavęs vienam aeroplano motorui. Byrd Pilotas, Bennet, buvo tos nuomonės, kad reikia nusileisti žemyn ir pataisyti aeroplano. Byrd, bijodamas, kad sunku bus pakilti, nesutiko su piloto nuomone. Ir kadangi visi trys aeroplano motorai dirbo gerai, Byrd ir jo sąkeleivis tęsė kelionę.

Kai Byrd sugrįžo, visi Kings Bay gyventojai susirinko pasitikti jo.

VOKIEČIAI PRIEŠINGI PROHIBICIJAI.

Berlinas — Reichstago debatuose gegužės 8 d. diskutuota bilius, kuris reikalauja suteikti atskiriems miestam ir provincijoms teisę

išleisti patvarkymus, draudžiančius pardavinėti ir gaminti svaiginančius gėrimus. Debatuose pasirodė didelio priešingumo blaivybei. Ypatingai nurodinėta bloga prohibicijos įtaka į gyventojus Amerikoje.

DAUGHERTY TRAUKIAMAS TEISMAN.

New York — Pagarsėjęs prez. Hardingo laikais generalis Jungtinių Valstijų prokuroras turės stoti prieš teisimą gegužės 18 d. Daugherty, kaip žinoma, yra tas asmuo, kurio vardas buvo tūpripriai surištas su įvairiais Senato komisijos tyrinėjimais, kaip, pavyzdžiui, garsiais valstybės aliejaus rezervais, įvertintais į 100 milijonų dolerių; su grafitu, pasižymėjusiu valdžioje sąryšy su pardavinėjimu ir šmugeliu svaiginančių gėrimų, ir kitais dalykais.

Dabar p. Daugherty traukiamas teisman sąryšy su Amerikos Metalo Kompanijos fondais, siekiančiais 7,000,000 dolerių. Šios kompanijos galva buvo Richard Merton, vokietis metalo magnatas. Teisme bus nagrinėjama klausimas, ant kiek buvo sąžiningas p. Daugherty pareikšdamas savo opiniją sąryšy su grafitumu Mertonui 7,000,000 dolerių.

EKSPEDICIJA Į MAŽIUKŲ ŽMONIŲ ŽEMĖ.

Washington — Ekspedicija aeroplanais šiomis dienomis išvyko tikslu surinkti juo daugiau žinių apie pigmejų gyvenimą. Ekspedicijos tikslas yra ištirti salą, vadinamą Naujoji Guinėja. Tai yra sala, apie kuria šiandien pasaulis turi mažiau žinių, negu apie kitas žemės dalis. Girios, krumai, liekanai, ligos ir nuodai, — visa tai sulaukydavo žingėdaujančius įeiti šalies gilumon. Žinoma tiek, kad kalnuose gyvena mažutukai žmonės. Bet kaip jie gyvena, kaip maitinasi, koks yra kultūros laipsnis, jų papročiai, jų proto tobulumas etc — nežinoma. Ir kalbamoji ekspedicija dabar yra pasiryžusi įgyti daugiau žinių apie pigmejus.

KURJOZAI SU PILIETYBE.

Kuo užsiima Piliečių Apsauga. Piliečių Apsaugos Departamentas naudingo darbo pritrūko, todėl gaisina labai daug laiko piliečiams: daro didžiausį susirašinėjimą, siuntinėja policijos valdininkus pas įvairius žmones, tarp kitko ir pas gerai ir senai žinomus lietuvius, jų pilietybei patikrinti. Vieną dieną pareikalauja pasą, klausinėja kur gimęs, kur augęs, kas tėvas, motina, duokš metrikus ir dar kitokius dokumentus. Po kelių dienų atėję vėl ką nors klausia; dar po kelių dienų atėję klausia to, ką jau buvo paklausę, tik matyt ir papaty užmiršo; perėjus mėnesiui ar daugiau vėl ateina ir klausia, pavyzdin, nebejau žmogaus tėvo metrikų; tas gi tėvas jau 3—40 metų ramiai kokio nors Lietuvos kampelio žemelėj ilsis, kur dabar klausiamasai to savo tėvo metrikus suras, juo labiau, kad per karą, kaip mes visi, išskiriant Pil. Aps. Departamentą, gerai žinome, daug dokumentų yra žuvę. Toks policijos valdininkas, atėjęs į kiemo nors namus, sėdi 2—3 valandas, vis vėliau, kai produktų pervir-

KOVA DEL PAGELBOS FARMERIAMS.

Washington — Kongrese yra trys biliai, kuriais norima palengvinti fermerių padėtis. Šitais biliais reikalaujama nuo 100 iki 375 milijonų dolerių sutverti iš valstybės išdo fondas. Fondas bus sutvertas tam, kad supirkinėjus atatinama kaina farmų produktus tuo laiku, kuomet daugiausia farmų produktų suverčiama rinkoje ir kuomet tie produktai esti pigiausi, idant išėmus iš rinkos (marketo) produktų perviršių. Ačiu tam, tikimasi, farmų produktų kainos bus sulaukytos nuo puolimo žemyn. O vėliau, kai produktų pervir-

šis pranyksta, galima bus mesti rinkon ir produktai, supirkti valstybės išdo fondais.

Šiems biliams, sakoma, fermerių atstovai pritarianys. Ginčijamasi labiausiai del to, kaip dideli tie fondai būtų. Yra tečiaus įtekinčių kongresmanų, priešingų pačiam šios rūšies pagelbos fermeriams principui. Kodel? Oficialiai jie motyvuoja savo priešingumą tuo, kad valstybė neturinti lyšnų pinigų teikti tokios pagelbos fermeriams.

Iš Lietuvos Laikraščių

KAUNO BEDARBIAMS PAGALBA.

Pradedant nuo gruodžio mėnesio praėjusių metų Kauno Miesto Valdyba visą laiką tiekė esamiems Kauno bedarbiams vyrams užsiėmimą. Iki šiam laikui užregistruotų vyrų ir moterų, kuriems darbas reikalingas buvo 1840 asmenų. Visi įregistruoti buvo paliuojami nuo buto mokesnio, o gyvenantiems miesto butų kolonijose arba miesto žinioj esamuose namuose yra duota palengvinimų. Visoms užregistruotoms į bedarbių skaičių moterims buvo išduota pašalpa: prieš Kalėdų šventes buvo išduota pašalpa produktais ant 18,000 litų. Sausio ir vasario mėnesį pinigais išduota apie 10 tukstančių ir ši kovo mėn. papildomai apie 5 tukstančių litų, o prieš Velykas visoms našlėms ir įtrauktoms į biednuomenės sąrašus išduodama apie 10,000 lt. pašalpos.

KURJOZAI SU PILIETYBE.

Kuo užsiima Piliečių Apsauga. Piliečių Apsaugos Departamentas naudingo darbo pritrūko, todėl gaisina labai daug laiko piliečiams: daro didžiausį susirašinėjimą, siuntinėja policijos valdininkus pas įvairius žmones, tarp kitko ir pas gerai ir senai žinomus lietuvius, jų pilietybei patikrinti. Vieną dieną pareikalauja pasą, klausinėja kur gimęs, kur augęs, kas tėvas, motina, duokš metrikus ir dar kitokius dokumentus. Po kelių dienų atėję vėl ką nors klausia; dar po kelių dienų atėję klausia to, ką jau buvo paklausę, tik matyt ir papaty užmiršo; perėjus mėnesiui ar daugiau vėl ateina ir klausia, pavyzdin, nebejau žmogaus tėvo metrikų; tas gi tėvas jau 3—40 metų ramiai kokio nors Lietuvos kampelio žemelėj ilsis, kur dabar klausiamasai to savo tėvo metrikus suras, juo labiau, kad per karą, kaip mes visi, išskiriant Pil. Aps. Departamentą, gerai žinome, daug dokumentų yra žuvę. Toks policijos valdininkas, atėjęs į kiemo nors namus, sėdi 2—3 valandas, vis vėliau, kai produktų pervir-

Kokie yra tikrieji jų priešingumo motyvai — sunku tikrai pasakyti. Manoma tečiaus, kad šiems sumany-mams palengvinti fermerių padėtį labiausia priešinosi tie kongresmanai, kurie yra šiokiu ar tokiu būdu artimi interesams, darantiems būtinų iš farmų produktų apyvartos. Mat, juo pigiau galima įgyti farmų produktų, juo trumpiau galima nukirpti fermerį, — tuo daugiau pasilieka pelno tarpininkams, t. y. vertelgoms farmų produktams.

KIEK LIETUVOJE GYVENTOJŲ.

Centr. statistikos biuro žiniomis, 1925 m. sausio mėn. 1 dienai visoj Lietuvoj buvo 2,203,312 gyventojų, iš jų 1,050,649 vyrai ir 1,152,663 moters. Per 1925 metus gyventojų priaugo 26,464 žm.: 13,367 vyrai ir 13,197 moterys. Tuo budu, 1926 m. sausio 1 dienai visoj nepriklausomos Lietuvos teritorijoje buvo 2,229,879 gyventojai.

Apskritis abiejų lyčių gyventojai skirstomi šiaip: Alytaus apskr. 113,569 gyventojai — Biržų — Pasvalio — 118,084, Kauno — 102,882, Kauno miesto — 94,405, Kedainių apskr. — 88,230, Kretingos — 96,771, Mariampolės — 102,147, Mažeikių — 72,971, Panevėžio — 123,044, Panevėžio mieste — 19,700, Raseinių aps. — 111,229, Rokiškio — 85,284, Seinų — 39,510, Šakių — 69,143, Šiaulių — 181,719, Šiaulių mieste — 21,878, Tauragės apskr. 114,159, Telšių — 82,773, Trakų — 81,508, Utenos — 111,900, Vilkaviškio — 82,773, Vilkmurgės (?) — 118,833, Vilkmurgės mieste (?) — 10,861, Zarasų apskr. — 44,020, Klaipėdos — 30,668, Klaipėdos mieste — 36,041, Pagėgių apskr. — 39,179 ir Šilutės — 36,595 gyventojai.

GYVENTOJŲ PRIE-AUGLIS.

Per praėjusius 1925 metus gyventojų priauglis siekė 26,564 žmonių; iš šio skaičiaus 13,367 vyrai ir 13,197 moterys. Tuo budu 1926 m. sausio 1 d. nepriklausomaj Lietuvoj buvo 2,229,876 gyvent., iš jų 1,064,016 vyrų ir 1,165,860 moterų; moterų daugiau, kaip vyrų 101,844.

NELEIDŽIA KUNIGAMS POLITIKUOTI BAŽNYČIOJE.

Nemajumi. Laike pamokslu, kad kunigas išleiddžia politikon ir pradeda kalbėti apie partijas, žmonės bažnyčioje taip pradeda trepsėti kojomis, kad nesigirdi kunigo žodžių. Ot daisipolitikavo mūsų kai kurie kunigėliai — agitatorėliai.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE 34-TAS IR 7-TAS DVIMETINIS

SEIMAS

PRASIDĖS BIRŽELIO 21 DIENĄ, 1926 METŲ, 9 VALANDĄ RYTE,

Y. M. C. A. SVETAINEJE, 179 MARCY AVE., BROOKLYN, N. Y.

SLA. kuopos ir pavieniai nariai kas Seimas siunčia pasveikinimus ir aukas įvairiems naudingiems tikslams parenti. Šiemet kreipiame ypatingą SLA. kuopų ir narių domę į sekančius paramos reikalingus reikalus:

1. SLA. Jaunuolių švietimo Fondas — reikalingas kuodidžiausios paramos, kad turėjus išgalių čionai gimusį ir augusį jaunimą šviesti ir pritraukti prie SLA. organizacijos darbų. Šitam Fondui pradžia padarė pe-reitas SLA. Seimas, paskirdamas kelis šimtus dolerių, o šis Seimas turės surasti pilnai reikalingų lėšų, kad jaunuolių organizavimas prie SLA. ir jų švietimas prasidėtų galimai didžiausiu frontu, ypač kuomet šis Seimas jau galutinai nustatys rimtus pagrindus tam svarbiam darbiui, nuo kurio priguli ir visos mūsų organizacijos ateitis. SLA. kuopos prašomos neužmiršti šito svarbaus reikalo.

2. SLA. Našlių ir Našlių Fondas — pinigai labai reikalingi, kad galėjus nors dalinai sušelpi visus atsišaukusius SLA. narius ir jų šeimynas, nelaimės ištiktus. Šitas Fondas yra labai svarbus mūsų organizacijos gyvenime.

3. SLA. Moksleivių Fondas — nebeturi pinigų sušelpi SLA. narius ir jų vaikams aukštesnius mokslus einantiems, todėl reikalinga aukų štam mūsų Fondui.

SLA. Seimas, kaip visuomet, priims SLA. kuopų ir pavienių narių skiriamas aukas čionai paminėtiems tikslams, kaip lygiai ir kitiems įvairiems švietimo ir labdarybės tikslams, kaip čionai Amerikoje, taip ir Lietuvoje. Visos aukos bus pasiūstos ten, kur aukotojai nurodys.

Siunčiamas aukas čekiais ar money orderiais reikia išrašyti vardu Lithuanian Alliance of America. Laiškai su linkėjimais ir aukomis reikia siųsti sekamu adresu:

S. L. A. CONVENTION,
Y. M. C. A. Hall, 179 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

SEIMO RENGĖJŲ PRANEŠIMAS.

Seimo delegatų žiniai apie priimanus viešbučius ir kitas apstojimui vietas pranešime kiek vėliau. Todėl prašomi delegatai pasekti Seimo Rengimo Komisijos pranešimus šiame skelbime.

SLA. SEIMO PROGRAMAS.

Birželio 21 d., 9 val. ryte, Y. A. C. A. Salėje, Brooklyn, prasideda SLA. 34-tas ir 7-tas Dvimetinis Seimas. Kaip visuomet, taip ir šiame Seime, pirmoji sesija yra iškilmingiausia, nes atliekama Seimo atidarymo ceremonijos ir pasako kalbas daugelis SLA. darbuotojų.

Birželio 21 d., 7 val. vakare, Shelburne Hotelyje, Coney Island, įvyks iškilminga vakarienė, Seimo delegatų priėmimui ir pagerbimui. Šioje vakarieneje dalyvaus daugybė delegatų ir lietuvių inteligentijos. Kviečiame visus vietas ir apylinkės lietuvius dalyvauti šioje Seimo iškilnių vakarieneje, nes turėsite progos susėiti į pažinti net su iš tolimų kolonijų atvykusiais lietuvių visuomenės veikėjais. Laike vakarienės bus trumpas programos, o prieš ir po vakarienės bus šokiai. Įžanga ypatai \$3.00. Norintieji dalyvauti vakarieneje, turi užsisakyti vietas nevēliau birželio 15 d. pas Seimo Rengimo Komisijos sekretorių žemiau telpančiu adresu, kartu prisiučiant ir užmokestį.

Birželio 23 d., 7:30 val. vakare, Miller's Grand Assembly salėje, kertė Grand ir Havemeyer gatvių, Brooklyn, įvyks puikus koncertas, kurio programą išpildys tik Amerikoje gimę ir augę lietuviai artistai. Šis koncertas bus labai įvairus, nes jame dalyvaus apie 15 artistų: dainininkų-ų, smuikininkų-ų ir pianisų-ų. Įžanga \$1.50, \$1.00 ir 75c.

Visi kiti vakarai paliekami be jokių parengimų, kad gerb. Seimo delegatai turėtų progos pamatyti didžiulį New Yorką, aplankyti žymesnes vietas, susieiti ir pasilinksinti su savo draugais ir pažįstamais.

Prie progos norisi priminti vietas ir apylinkės lietuviams, kad tokių iškilnių, kokios esti laike SLA. Seimo, retai kada galima susilaukti, todėl yra prašomi visi vietas ir apylinkės lietuviai lankytis kuoskaitingiausiai į visus Seimo iškilniams paminėti surengimus.

Užsisakant vietas Seimo iškilnių vakarieneje ar bent kurių kitų informacijų norint, kas rišasi su Seimo Rengimo Komisija, meldžiame kreiptis į komisijos sekretorių sekamu adresu: V. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

SEIMO RENGIMO KOMISIJA.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vataitis — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklėlių jų sugrąžinimui.

LIETUVOS SEIMO RINKIMAMS PRAEJUS.

Šio mėnesio 8 ir 9 dienomis buvo Lietuvoje sprendžiamoji valanda —ėjo rinkimai atstovų į Seimą. Ar rinkimus laimėjo Lietuvos demokratija ar jie nusiviro vėl klerikalinių valdonų pusėn — tuo tarpu sunku pasakyti ir gal ims kelias savaites iki galutinės davinis sužinosime. Lietuvoje Seimo rinkimų balsų suškaitliavimas paprastai ima gana ilgai ir pirmomis žiniomis apie rinkimus sunku teisingai orientuotis.

Nors ir buvo didelis liaudies nusistatymas prieš darbininius Lietuvos valdonus, bet mes ne trupučio nesistebtūmėm, jei rinkimus klerikalai ir vėl laimėtų. Jų pusėje buvo ir jėga, ir pinigai. Jie ir valdžios organus, ir tikybą su bažnyčia panaudojo rinkimų kampanijai. Kur kunigai negalėjo žmonių išgąsdinti visokiomis „pragaro baubais“, kur nieko negelbėjo tikybinis teroras, ten pakviesta darban policija ir kitoki patamsių šikšnosparniai ir smurtu keliu mėginta siekti laimėjimo.

Pereitame „Tėvynės“ numerį parinkome visą eilę žinučių iš Lietuvos laikraščių, kurios aiškiai parodo kokių priemonių klerikaliniai Lietuvos valdonai ir jų pakalikai griebėsi, kad laimėtų rinkimus. Jie beveik išimtinai visas Lietuvos bažnyčias pavertė mitingų ir praeikimų namais; tikinčiuosius žmones terorizavo kiek įmanydami tikybiniais reikalais, by tik juos privertus balsuoti už klerikalines partijas. Net demagogija ir žemiausios rūšies šmeižtais vaduodamiesi bažnyčiose iš sakyklių keikė ir niekino neklerikalines partijas ir balsavimą už klerikalines trijulę pavertė vienatiniu raktu ir „dangaus karalyste“. Policija vietoje daboti tvarką ir sudrausti klerikalinius mitingų ardytojus, pati ardė ir uždarinėjo pažangiųjų partijų mitingus. Suagituotos darvokos ir klerikalų globojami moksleiviai daužė pažangiųjų partijų narių namų langus ir kitokiais stačiais chuliganiškais žygiais pasižymėjo prieš ne klerikalinio nusistatymo žmones.

Tai bendras Lietuvos Seimo rinkimų kampanijos vaizdas. Ir kuomet šitokia krikščioniškos doros pradai paremta kampanija buvo varoma prieš ne klerikalines partijas ir ne klerikalinio nusistatymo atskirus piliečius, tai būtų stačias stebuklas, jei Lietuvos Seimo rinkimus laimėtų pažangiosios partijos. Jei akivaizdoje šitokia klerikal-

šlikštus smurto, net tokio mis teroro ir reakcijos priemonėmis paremto, pažangiosios partijos laimėtų rinkimus ir padarytų galą klerikaliniams viešpatavimui Lietuvoje, tai būtų galima pasakyti, kad Lietuva įžengė į naujo pastovaus gyvenimo erą, kad pasibaigė nepakeliami vargai ir nelaimės jos žmonių, kad padarytas galas sauvalei ir smurtui Lietuvos valstybėje. Nes jei tokiose sąlygose Lietuvos piliečiai įstengtų atsilaukti prieš klerikalinių smurtą ir pasiliuosotų iš jo spaudos, tai reikštų, kad jie jau suprato savo nelaimių ir vargų priežastį ir balsavimais į Seimą atsikratė to slogučio, kuris kamavo visą Lietuvos gyvenimą ir paraližiavo Lietuvos reikalus užsienyje. Žodžiu, priseitų daugiau stebėtis Lietuvos pažangiųjų partijų laimėjimu, negu jų pralaimėjimu.

Galutinas išvadas apie rinkimų davinis priseis padaryti artimoje ateityje, kuomet paaiškės tų rinkimų daviniai. Dabar galime pasakyti tik tiek, kad jei ir šiuos rinkimus laimėjo klerikalai, tai Lietuvai prieš akis stovi labai miglota ateitis... Ir mes labai prisibijome, kad šitie rinkimai gali būti paskutiniai Lietuvos Seimo rinkimai, jei tektų vieniemis klerikalams dar tris metus valdyti Lietuvą. Užtenka tik iš šalies pažvelgti į krikščioniškosios doros pagrindais valdomą Lietuvą ir šurpas žmogų nukrato. O ką ir bekalbėti, kuomet Lietuvos žmonės priseina gyventi ir iškęsti tos visos klerikalinio smurto saualės. Tokia padėtis, kokiaje iki šiol Lietuvos žmonės gyveno, anksčiau ar vėliau pakirs jų išvermę, pasiryžimą ir pasiaukojimą nepriklausomą Lietuvą išlaikyti — nuo priešų ją apginti. Priespaudos ir smurto priemonėmis valdomas kraštas yra labai netvirtas, nežiurint kaip didelis ir turtingas jis nebūtų. Kiekvienas mažiausias sukrėtimas jį gali sunaikinti. Tai ką ir bekalbėti apie nedidelę ir neturtingą Lietuvą, kurios išsilaikymas priguli tik nuo tautos vienybės, nuo galimai geriausio ir teisingiausio krašto valdymo. Ar šitai jau suprato Lietuvos žmonės — artima ateitis parodis.

MUSŲ KULTURINĖS JĖGOS MAŽĖJA.

Pereitame „Tėvynės“ numerį buvo trumpai pranešta, kad žymus Amerikos lietuvių veikėjas, seniausias laikraštinių redaktorių ir SLA. narys, p. Vincas J. Šliakys, išvyko Lietuvon. Kiek mums žinoma, tai p. Šliakys vyksta Lietuvon pastoviam apsigyvenimui. Nors mes iš širdies linkime p. Šliakiui laimės ir ramaus gyvenimo savo tėvynėje, kuriai jis visą savo amžių dirbo, bet kartu negalime neapgalvoti, kad musų, Amerikos lietuvių, kultūrinės jėgos kasdien mažėja. Viens po kito pirmiausių Amerikos kultūrinio veikimo darbuotojų keičia savo senon tėvynės pasilsėti, atsigauti po tų sunkių darbų ir nuovargio,

lietuvių kultūrinio gyvenimo veikėjams.

Lietuva kultūrinį veikėjų turi jau net su kaupu. Netenka abejoti, kad nebetoli tas laikas ir Lietuvoje, kuomet jos ukinkai bus gaminzijas baigę žmonės, nes nėra galimybės sunaudoti visą tą inteligentią valdžios tarnybai ir pramonės įstaigoms, kiek jos Lietuvos mokyklos prigaminas kas metai. Berods, šiandien Lietuvoje dar laikoma pasižeminimu, jei motyktas žmogus — net gimnaziją baigęs dirbtų ukio darbus. Bet ir Lietuvos apšvietimui nebeliks kitos išeities kaip tik išsižadėti poniškumo ir imtis tokių darbų, kokius galima susirasti Lietuvoje. Pav. Amerikoje nemaža rasime paprastų vežėjų, kurie net kolegijas baigę.

Tuo tarpu Amerikos lietuvių gyvenime kultūrinį jėgų didelis trukumas jaučiamas. Ir kuomet tos pačios jėgos mažėja — traukiasi į Lietuvą, kur jų yra pakankamai, tai ir priseina apgalvoti, priseina susimąstyti, kas gi bus iš musų gyvenimo, kuomet visiškai neteksime kultūrinį darbininkų? Delei šito mums gailla, kad netekome p. Šliakio Amerikos lietuvių gyvenime.

Prie progos norime priminti, kad p. Šliakio nuopelnai Amerikos lietuvių kultūriniam gyvenime yra dideli. Kaip minėjome jis yra seniausias iš šiandien gyvenančių Amerikos lietuvių laikraštinių-redaktorių. Jis per daugelį metų leido vien savomis pastangomis savaitinį laikraštį — „Darbininkų Viltį“ Shepandoah'ryje. Jis išvertė iš svetimų kalbų nemaža knygų. Jo vieno pastangomis išversta lietuvių kalbon ir išleista toki dideli kuriniai, kaip Sinkevičiaus „Quo Vadis“ — trijuose tomuose ir Žmudskio „Kraujo Seja“ — dviejuose tomuose. Pastaraisiais keliais metais p. Šliakys parašė visą eilę teatro veikalų, daugiausiai operėčių, kurių net kelioms komp. Minkas Petrauskas parašė muziką ir jau keliais atvejais statytos lietuvių scenoje. Visą laiką p. Šliakys dirbo pažangiųjų dvasioj, keldamas musų viesuomenės supratimą ir vesdamas ją šviesesnėn ateitin. Kaip ir visi kultūriniai darbuotojai, taip ir p. Šliakys visą gyvenimą skurdo ir jokių turty nesukrovė.

Taigi p. Šliakio nuopelnai Amerikos lietuvių kultūriniam gyvenime dideli. Jis atliko daug ir svarbaus kultūrinio darbo todėl ir gailla jį išleisti Lietuvon, kuomet mums tokių darbuotojų Amerikoje yra didelis trukumas.

GENERALIS STREIKAS ANGLIJOJ.

Pirmadienio naktį, iš 3 iki 4 d. gegužės, Anglijoj prasidėjo generalis streikas, įtraukęs tiesioginiai kovos sukurin, manoma, apie 4—5 milijonus šalies darbininkų. Tai yra pirmas generalis streikas Anglijos darbininkų judėjimo istorijoj, pasikelbtas taip plačiame mastėbe. Žinant Anglijos dar-

generalį streiką kaip kovos priemonę, tenka pasakyti, kad tik nepaprastos apstovos privertė juos griebtis šito paskutinio, kuone desperatiško ginklo. Kokios gi yra tos apstovos?

Anglijų pramonė Anglijoj yra antroji šalies pramonės šaka sulig jos svarbumo šalies gyvenimui. Ilgą metų eilę ji lošė tą rolę. Dvylikta visų šalies gyventojų dalis tiesioginiai priklauso nuo jos. Anglys sudaro dešimtą dalį visų šalies eksportų sulig išgabenamų prekių vertės. Jos užima keturis penktadalius viso apėmio, visos vietos, kurią užima išgabenamieji iš Anglijos produktai. Ačiu tam laivai, kuriais eksportuojama anglis į kitas šalis, grįždama buvo įsteigta Tarptautinė Draugija Darbo Įstatymdaviestei su biuru Basle, Šveicarijoj. Šis biuras turi milžinišką knygyną ir gauna piniginę pagalbą iš valdžių atstovų šioj draugijoj. Tos draugijos tikslas yra pravesti vienokius darbo įstatus įvairiose valstybėse, rinkti ir spausdinti literatūrą, gvildenančią priešastis ir apsaugojimą nuo industrinių ligų bei susižeidimų, skirti ir teikti dovanas už išrišimą svarbių industrinių higienos problemų ir bendrai gerinti darbininkų klasės buvį.

Žmonijos interesai aiškiai ir tvirtai reikalauja pavaduoti pavojingus darbo metodus ir medžiagas mažiau pavojingais metodais. Reikia pasakyti, kad atskirų asmenų pasišventimas ir taipgi valdžių skirtų komisijų yra jau dideli darbai nuveikti apsaugojimui darbininkų sveikatos, bet dar toli gražu šis klausimas nėra galutinai išrištas.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. S. BIEŽIS,
2201 W. 22-nd St., Chicago, Ill.
Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačias skyriaus vedėjų, čionai pažymėtu antrašu.

INDUSTRINĖ HIGIENA.

Rašo Dr. S. Biežis.

(Tęsinys)

Darbininkų sveikatos klausimo tinkamas išrišimas negali apsirubežiuoti tautos sienomis. Užduotis svarbi ir plati ir delto liečia visas tautas. Taigi nekuri darbuotojai šioj srity jau nuo 1870 metų pradėjo šį klausimą gvildinti tarptautiniame mastebe ir kaip pasekmė to viso darbo, po dvidešimties metų — Pirmą Tarptautinę Konferenciją tapo sušaukta Berline. Trumpu laiku po šios konferencijos sekė Tarptautinis Kongresas Paryžiuj, kame buvo įsteigta Tarptautinė Draugija Darbo Įstatymdaviestei su biuru Basle, Šveicarijoj. Šis biuras turi milžinišką knygyną ir gauna piniginę pagalbą iš valdžių atstovų šioj draugijoj. Tos draugijos tikslas yra pravesti vienokius darbo įstatus įvairiose valstybėse, rinkti ir spausdinti literatūrą, gvildenančią priešastis ir apsaugojimą nuo industrinių ligų bei susižeidimų, skirti ir teikti dovanas už išrišimą svarbių industrinių higienos problemų ir bendrai gerinti darbininkų klasės buvį.

Žmonijos interesai aiškiai ir tvirtai reikalauja pavaduoti pavojingus darbo metodus ir medžiagas mažiau pavojingais metodais. Reikia pasakyti, kad atskirų asmenų pasišventimas ir taipgi valdžių skirtų komisijų yra jau dideli darbai nuveikti apsaugojimui darbininkų sveikatos, bet dar toli gražu šis klausimas nėra galutinai išrištas.

Pamokų Metodos Europoj.

Europoj yra įsteigta 22 miestuose mūjiejai, vadinami saugumo muziejai, kurių išimtinai tikslas supažindinti darbininkus su įvairiais pavojingais darbais ir budais apsaugoti sveikatą. Pavyzdžiui, Berlino muziejus yra vienas iš tų, kurie aiškiai įrodo kas galima atsiekti praktišku keliu einant šioj likmėj. Čia randasi visi prietaisai, kokius tik žmogaus protas sugebėjo išrasti apsaugojimui darbininkų sveikatos.

Darbo unijos daug naudojasi paskaitomis, laikomomis nedėdieniais, kuriose išdėstoma įvairių darbų pavojingumas ir aiškinama apsaugojimo budai. Čia demonstruojama modeliais nuodingos dujos, kurios randasi prie tulų darbų, ir taipgi rudosios metodos, kaip jas (dujas) pašalinti arba bent sumažinti ant tiek, kad mažai kenktų sveikatai. Taipgi ten yra naujausios rūšies respiratoriai, maskos ir kiti pabuklai apsaugojimui darbininkų nuo ikvė-

čių. Tik bankai ir vadinamieji puošnumo dalykų (luxury goods) įstaigos žydėjo.

Reikalas ieškoti išeities, reikalas ką nors daryti šalies pramonės ir ypač anglų pramonės pakėlimui pasidarė taip opus, kad pagaliau pačių konservatorių valdžia sutiko anglų pramonės perorganizavimui. Bet pirmon galvon jį pareikalavo, kad angliakasiai su-tiktų ilgesnėmis darbo vailandomis ir kaporjimui algų, kurios ir be to yra menkos — nuo 8 iki 17 dolarių savaitėj.

Dabartinis generalis streikas yra desperacijos apimty darbininkų streikas. Angliakasiai, įvarginti darbo, reikalauja pagelbos. Kitų pramonės šakų darbininkai, numatydami kad angliakasių algų kaporjimą paseks toks pat jų pačių algų kaporjimas, nutarė pasitikti priešą suvienytu frontu.

Kas laimės? Nežinia. Bet iš Anglijos ministerių Churchilo ir Joynson-Hickso kalbu galima spręsti, kad

pimo dulkių darbvietėse. Kas tik naujo išrandama, tai ten randa sau tinkamą vietą. Galų gale čia yra daugybė atvaizdų, mikroskopinių piešinių, parodančių kokią žalą daro įvairios dulksės kvėpavimo organams.

Svarbią dalį muziejaus užima galybė visokių planų, fotografijų ir dekoracijų kaip išvidujinių taip ir išlaukinių nebrangiems bet sanitariniams namams, kuriuos darbininkai gali sau pasistatyti. Maisto klausimas irgi nepamirštas. Parodoma kokis valgis kiek ir kokios rūšies maistingumo turi, taipgi jo kainą ir pagalios kiek ir kokio maisto reikia darbininkui suvalgyti į parą.

Atsilankusiems muziejun dykai daly-namos knyktės šiais visais klausimais. Alkoholio, venerinių ligų klausimais ir bendros higienos dėsniams literatūra stropiai platinama. Žodžiu sakant, šitokio saugumo muziejai yra praktiškas ir labai naudingas budas išaiškinimui darbininkams visų tų aplinkybių, kenkiančių jų sveikatai, ir pamoka kaip to viso išvengti arba bent ant tiek sumažinti, kad didelio pavojaus sveikatai nebetūtų. Savaime suprantama, kad tik tokis apšvietos kelias yra pilnai naturalus, prieinamas ir duodas geras pasekmes.

Industrinės higienos progresas Jungtinėse Valstijose.

Su įvedimu mašinerijos dirbtuvėse veik visur sekė vaikų išnaudojimas. Mat darbas mašinomis lengvesnis, tai kodėl nesandyti vaikus, kurie tiek pat padaro ir už daug mažesnį užmokestį. Pirmiausia vaikų pradėjo samdyti tekstiles išdirbystėj nuo septynių metų amžiaus ir viresnius. Pirm devyniolikto šimtmečio vaikai niekur nebuvo įvertinami kaip pridera, taigi mažai kas jais rupindavosi.

Bene pirmas įstatas, liečias vaikų darbo reguliavimą, buvo pagamintas Massachusetts valstijoj 1834 metais, kuriuo einant buvo numatoma visus vaikus ne viresnius 15 metų atleisti iš dirbtuvių trims mėnesiams per darbo metus lankyti mokyklą. Čia pasirodė kad ir menka, visgi gera pradžia, kurią pasekė kitos valstijos. Tik 1906 metais kongresas inkorporavo specialę komisiją, vadinamą Tautinis Komitetas Vaikų Darbams Reguluoti, kurio pareigos yra, trumpai sakant, studijuoti padėtį įvairiose darbvietėse, kame vaikai dirba, ištyrti įtaką darbvietėjų į dirbančiųjų vaikų fizinį ir protinį besivystymą, apsaugoti vaikus nuo pavojingų darbų rekomenduojant tinkamus įstatus išleisti. Šis komitetas buvo sutvertas vaduojantis sekama mintimi: kad sulaukus naudingų ir sveikų piliečių reikia vaikus tinkamai išauginti ir duoti jiems tam tikrą kiekį apšvietos. Kaip pasekmė to komiteto darbuotės, kuri yra tik girtina, musų vaikai šiandien nebegali būti pažeminami ir nežmoniškai išnaudojami dirbtuvėse.

(Daugiau bus)

tas" praneša, kad Lietuvos komunistų organe „Komuniste" rašo straipsnį žymus komunistų vadas Z. Angarietis reikale Lietuvos Seimo rinkimų ir padaro sekamą pareiškimą:

„Reikia vesti aštriausią kovą prieš socialdemokratų, net jei kova prieš socialdemokratų padėtų laimėti kademams“.

Vadinasi, komunistai stvoja talkon Lietuvos klerikalizmui. O vienok tarpe Amerikos komunistų yra tokių drasolių, kurie drista svietui skelbti, kad tik jie vieni kovoja prieš klerikalizmą. Pagyrių puodas — visuomet juodas.

KUNIGINIAMS SEKASI RINKIMŲ VAJUS.

Zarasai. Balandžio 15 d. atmarmėjo į Zarasus krikščionių demokratų agitatoriai. Mat rengiamasi rinkimams. Sujudimo pasekmėj, vakare išdužyta d-ro Buzelio namo langai. Buzelis yra valstietis liaudisinkas. Visgi krikščionių agi-

Lietuvos Valdžia Išsivadėjo Vilniaus

Vatikano žygis Lietuvoje, sudarant Lietuvos „bažnytinę provinciją“, privedė prie to, kad pagaliau Lietuvos kunigai ir valdžia išsivadėjo Vilniaus. Šitos įkurtos Lietuvos „bažnytinės provincijos“ siena eina iki šiol Lietuvos nepripažinta demarkacijos linija, paliekant Lenkijai Vilnių, Seinus ir visą okupuotąją Lietuvos dalį. Kadangi šitos derybos Lietuvos kunigų su Vatikanu buvo vedamos su valdžios žinia ir kadangi Lietuvoje bažnyčia sujungta su valstybe, tai tokios sutarties su Vatikanu sudarymas jau virsta visos Lietuvos reikalu — bažnytinis ir valstybinis žygių ir tokiu būdu atsiskaidoma nuo teisių prie Vilniaus, Seinų ir visos okupuotos Lietuvos. Vadinas, visgi Vatikanui pavyko priversti savo vergus — Lietuvos kunigus nusilenkti Varšavai ir formaliai atsiskirti nuo teisių prie Lietuvos sostinės ir visos Varšavos banditų išplėtos Lietuvos dalies.

Šitas derybas su Vatikanu Lietuvos valdžia ir kunigai vedė didžiausioje slaptelybėje, net nepainformuodami nei Seimo, nei jo užsienių reikalų komisijos. Ir tik po to, kai jau viskas atlikta ir susitarta su Vatikanu, užsienių reikalų ministras kun. Reins praneša užsienių reikalų komisijai apie tuos savo žygius ir giriasi, kad šitas valdžios ir kunigų žygis esąs „Lietuvai didelis laimėjimas“. Matyt kun. Reins Lietuvos laimėjimais laiko savo ir kitų jo konfratų laimėjimus: jis pats paskirtas vyskupu ir kiti klerikalės trijulės valdovai laimėjo tą „čėną“. Vadinas, buvusio Vilniaus vyskupo Matulevičiaus pradėtas Lietuvos pardavimo darbas pilnai pavyko ir Lietuvos valdovai už vyskupų „čėnus“ pardavė per Vatikaną Lenkijai Lietuvos sostinę Vilnių ir visą okupuotąją jos dalį.

Šitam Lietuvos kunigų žygiui pritaria ir ištikimieji klerikalų pastumdėliai federantai. Kuomet Seimo užsienių reikalų komisijos posėdyje opozicijos atstovai: M. Sleževičius, Z. Tolušis ir St. Kairys pasiūlė protestą rezolucija, smerkiančią šituos valdžios žygius, tai pirmininkaujantis federantas Ambrozaitis tos rezolucijos neleidė balsavimui net neturėdamas jokio pagrindo tai daryti — jis panaudojo klerikalams jau priprastą smurtą. Mat tame posėdyje opozicijos atstovai sudarė didžiumą ir tokia protesto rezolucija būtų buvusi priimta.

Bet išdėsius opozicijai tos „bažnytinės provincijos“ pasekmes, matomai išsigando kai kurie dresni ir sąžiningesni žmonės ir iš klerikalinio abazo ir pradėjo smerkti tokius valdžios žygius, kuriais ji nupirko Lietuvos kunigams vyskupų „čėnus“. Vėlesniam užsienių reikalų komisijos posėdyje net pačių krikšč. demokratų atstovas St. Šilingas smarkiai barė užsienių reikalų ministrą kun. Reinį (dabar vyskupą) už Vil-

niaus ir Seinų atsižadėjimą, už pavadinimą archidiecezijos Kauno, o ne Lietuvos ir kitus kenksmingus Vatikano primetimus Lietuvai. Matomai šitas kai kurių klerikalinių vadų nusistatymas privertė ir patį užsienių reikalų ministrą atsistatydinti, kas jau buvo paskelbta oficialiai užpereitama „Tėvynės“ num.

Bet ar atsistatydinimas nuolankaus Vatikano vergo iš užsienio reikalų ministro vietos prašalins Lietuvai grumojantį pavojų iš kunigų ir jų pakalikų pusės, tai sunku tuo tarpu atsakyti. Nors ministras atsistatydino, bet jo ir jo konfratų atlikti darbai ir padarytos sutartys pasilieka. Gal but dar šitos nelaimės Lietuva išvengtų, jei pažangiosios partijos laimėtų Seimo rinkimus. Bet jei rinkimus laimės klerikalinė trijulė, tai teks Lietuvai vergauti Vatikanui ir Varšavos valia Lietuvos gyvenime bus vadovaujanti jėga. Šita Lietuvos „bažnytinė provincija“ aiškiai nusilenkia Vatikano lenkiškai politikai ir po jos seks visiškasis susitarimas su Varšava.

Lietuvos kunigams Vatikano įsakymas yra vieninteliu įsakymu, kurio jie nuolankiai klausio. O įsakymas susidėti su Lenkija jiems duotas 1922 metais, kuomet popiežius savo pripažinimo Lietuvos nepriklausomybės rašte pareiškė savo valią, kad Lietuva susidėtų su Lenkija. Kas atydziai sekė Lietuvos valdovų politikos linija su Lenkija iš vienos pusės ir su Vatikanu — iš kitos pusės, kiekvienas gali aiškiai matyti, kad ištikimieji Romos tarnai visą laiką ėjo tik tuo keliu, kad išpildžius aukščiau minėtą popiežiaus valios pareiškimą. Ir dabar įkurdami tai savo „bažnytinę provinciją“ kai kartas pasiekė pirmojo ir aiškiausio punkto susidėjimui su katalikiška Varšava.

Idomu, vienok, kad iki šiol nesigirdi Lietuvos liaudies griežto protesto balso prieš šitokius jų valdovų žygius. Šita Lietuvos „bažnytinė provincija“ visais žvilgsniais yra pavojingesnė Lietuvai ir jos žmonėms, negu Lenkijos konkordatas su Vatikanu, negu savu laiku pradėtos vesti derybos su Varšava neva Nemunu navigacijos sutvarkymo reikalu. Šitas Lietuvos valdovų žygis netik apkrauna piliečius milijonais litų didesnėmis mokesčiais, užlaikymui tų visų penkių vyskupijų, arcivyskupatų ir net apie 50 naujų dekanatų, bet kartu Lietuvos kunigija ir jų kontroliuojama valdžia varde visos tautos ir valstybės atsižada Vilniaus ir visos okupuotos Lietuvos dalies. Gal būtų pravartu ir Amerikos lietuviams pareikšti savo galiną balsą prieš šituos pražūtingus Lietuvai jos klerikalinių valdovų žygius.

VILNIAUS VYSKUPŲ SKAIČIUS.

Nuo pradžios įkurimo Vilniuje vyskupijos ligi paskutiniųjų laikų, t. y. nuo

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

T I E S O S.

Mūsų moterys, pamačiusios šį antgalvį, norės sužinoti, kas straipsny rašoma apie tiesas, nes mūsų moterys, kaip ir kitų kulturingesnių tautų moterys, jau pradeda kalbėti apie lygias su vyrais teises. Ir patys vyrai veda diskusijas del moterų teisių; vieni nemato jokio reikalo moterims rupintis politikos reikalais, o kiti nužiuri didelę svarbą. Aš asmeniškai savo nuomonės neišreiškiu del lygių teisių moterims. Pasakysiu tik tiek, kad kai ateina balsavimo diena, visuomet atiduodu balsą už moterų lygų su vyrais balsavimą, bet rišti šį klausimą, apginti jį — palieku pačioms moterims.

Teisės, kaip žinome, taip pat, kaip ir tiesos, yra nevienokios. Yra nerašytos, kurias vadiname žmogiškumo teisėmis. Kas vaduojasi žmogiškumo teisėmis, tam rašytosios teisės vadinamos „tiesomis“, dažnai yra nereikalingos. Gamta turi savo tiesas, nors nerašytas; jos yra teisingiausios; geriams žmonėms jos yra geros, suteikia ramumą šiame pasaulyje. Jei žmonės gyventų nesusiuršę su rašytomis tiesomis, pagal gamtos tiesas, tokių nelaimių, kokios pasaulyje randasi, rasi nebutų. Bet gamtos tiesos podraug yra ir rusčios: jos prasikaltusius be jokios mielaširdystės baudžia.

Pasaulis susideda iš įvairių žmonių, iš įvairių tautų; jie yra daug įvairiausių tikėjimų ir politikių pažvalgų. Tie žmonės neprisilaiko gamtos tiesų, tad ir negalima apsieiti be rašytų teisių, t. y. tiesų. Rašytosios-gi netarnauja lygiai visiems, kaip kad gamtos duotosios, nes tankiausiai kenčia tie žmonės, kurie prie rašymo jų niekuomet nebuvo prileisti. Ir antra — kenčia ne tie, kurie labiausiai jas lauko. Pavyzdžiui, imkime kad ir buvusį Europos karą: kentė niekuo nekalti žmonės, neperžengė ir tų rašytų teisių arba tiesų, o ne tie, kurie lauzė tas teises, planavo, kaip jas kuolabiausiai po kojų pamynt. Tuo laiku, kada Suvienyotos Valstijos apšaukė karą, čia pat, po mūsų akių, demokratiškoje šalyje visi suvaržymai, apybvaimai abelname gyvenimo bėgyje ant kart sutruko. Rodos, darbininkai, norinčiam dirbti, darbo nestoka, ir senam žmogui, einant darbo įieškoti, nereikia žilus plaukus juodai dažyti; penkių dešimtų metų žmogaus, pirmiau negaudavusio užsiėmimo, karo laike darbdavis neklausė gimimo metrikų. Fabrikantai džiaugėsi gaudami darbininką; net moterys samdomos buvo vyrų vietose. Štai pačiame New Yorke, didesnėse krautuose retas vyras tedirbo; prie kontroliavimo elevatorių, kur pirmiau išimtinai dirbdavo vyrai, karo laiku merginos darbą atlikdavo. Moterys, galima sakyti, susyk įgijo daugiau teisių, nors ir neužrašytų įstatymų formoje teisių.

Bet ne visos teisės yra girtinos ir pageidaujamos. Kare laiku, pavyzdžiui, kietųjų anglių kasyklų srityse vaikai amžiuje nuo 10 metų buvo imami anglių laužykloms be jokių mokyklų užveidų liudymų. Išrodytu, kad ir čia gyventojų teisės padidėjo. Vienok džiaugtis tokiomis „teisėmis“ negalima. Jomis buvo laužomos visos gamtos tiesos, kurios reikalauja tam tikro darbo iš tinkamų jam, t. y. šiam darbu, žmonių. Gi už darbų, kurie tam ar kitam asmeniui netinka, kaip kasyklų darbas kudiakams, gamta baudžia ir pačius nusikaltėlius ir visą visuomenę: žmonės, visuomenės nariai, moka savo sveikata, savo amžiumi už šitokius nusikaltimus.

Imkime kitą pavyzdį. Jung. Valstijos stoji karėn už demokratiškas teises. Bilonais dolerių įvertinti turtai suversta ant karės dievaičio aukuro. Milionai jaunuolių aprėdyta uniformomis. Tukstančiai tų jaunuolių paguldė galvas. Ir vis tai daryta „teisių apginimui“. Laužyta teisės ir tiesos, t. y. surašytos įstatymu pavydalu teisės — „platesnėm“ žmonių „teisėm“ išlaikyti.

Kaip suderinti šitie prieštaravimai, reiškiantys mūsų gyvenime? Reikia pasakyti, kad mes gyvename tokioje gadyne, kurioje mus valdo greičiau spēka, o ne kokios nors teisės arba įstatymai — tiesos. Dabar tiesų nesurastum, kad ir kažkaip įieškotum, nes pasaulio valdovai-diplomatai jas sau užgrobė. Netik moterys, neturėjusios teisių, ir dabar jų neturi, bet ir vyrai jų nebeteko.

1388 ligi 1925 m. viso vyskupų buvo 38. Iš jų lietuvių 14, lenkų 11, gudų 8, vokiečių 2 ir neaiškios tautiškuomo kilnės 3. Pirmu Vilniaus vyskupu Jogaila pasikyrė Poznavės vysk. Dobrogost, bet kol tas važinėjo į Romą, grįžęs jau rado Vilniaus vyskupiją valdant lietuvių Andrių Vasilą. Matyti, kad šio vyro buta ne tik gero dvasininko, bet ir gabaus diplomato ir taip sudaryta padėtis, kad Romos papai nieko kito neliko, kaip tam tikra bule 1388 m. kovo 11 d. patvirtinti Vasilą Vilniaus vyskupu.

Tverai. P. Raulinaitį saugo policija. Prieš rinkimus čia be perstogės lankosi visokio plauko kademū agitatoriai, kuriems padeda bažnyčia ir mokykla. Buvo atsiuntę porą kartų „garsųjį“ Mačernį, Telšių mokyk. seminarijos mokytoją. Jis pareiškė: girdi, jei balsuosite už socialistus, valstiečius — Dievas mus baus blogu oru, šalčiu, lietumi. Gavęs kelis paklausimus, prašė davatks kalbų, o piliečiams juokų buvo.

PERKRIKŠTIS.

Mariampolė. Mariampolės kunigai, su davatkų pakalba, apskrikštijo mirštančią O. Hosebeiniene — prusę. Ji sirgdama, pasiūsi, buvo laikoma miesto ligoninėje. Ligoninės tarnaitės davatks prikabinio ją priimti katalikybę. Paki viesti davatkų, kunigai kuogreičiausiai pamišėlę apkrikštijo, škaplierius ir ražančių užkabine, džiaugėsi išganę. Jai pasimirus, prusai giminės ją savo tikybos apeigomis laidodami, „brostvas“ nuėmė, kunigus išpludo ir net atsakomybės žadėjo patraukti. Iš to davatks kalbų, o piliečiams juokų buvo.

ARIADNA

Vertė A. M. Augunas.

Ant garlaivio, ėjusio iš Odesos į Sevostopolį, koks tai ponas, gana gražios išvaizdos, su apvalia barzda, priėjo prie manęs užsirukyt, ir prašėko:

— Atkreipkite domės į tuos vokiečius, kurie sėdi toliau. Kai susieina vokiečiai ar anglai, jie visuomet kalbasi apie šerų kainas, apie derlių, apie savo asmeniškų reikalus; bet kodėl tai, kuomet susieiname mes, rusai, tai kalbame tik apie moteris ir augstus dalykus. Bet svarbiausia — apie moteris.

Veidas to pono jau buvo man pažįstamas. Dabar mes grįžome viename traukiniyje iš užsienio, ir Voločiske aš mačiau, kai peržiūrint bagažą ant rubežiaus jis stovėjo drauge su ponu, savo sąkeleive. Prišakyje jų buvo sukrautas didelis kalnas dėžių ir pintinių, pilnas moteriškų drabužių, jis buvo nusiminęs, kuomet reikėjo mokėti maitas už kokią tai šilkinę sklipą, o jo sąkeleivė protestavo ir ketino kam tai skystis; po to, keliaujant į Odesą, aš mačiau, kaip jis nešiojo į moterų skyrių tai piragačius, tai apelsinus.

Buvo truputį drėgna, pamažėl supo ir moterys išsiskirstė po savo kamberėlius. Ponas su apvalia barzda atsisėdo šalia manęs ir tęsė:

— Taip, kai rusai susieina, tai visuomet kalba tik apie augstus dalykus ir apie moteris. Mes taip inteligentiški, taip garbingi, kad permatome tikrybes ir galime rišti tikta aišktesnes rušies klausimus. Rusas artistas nemoka išdykauti, jis vodelilliose vaidina giliai mastančio rolę; taip ir mes: kai tenka kalbėti apie menkniekius, tai vaishiname juos ne kitaip, kaip iš aukštesnio taškaregio. Tai yra stoka drasos, atvirumo ir paprastumo. Apie moteris mes kalbame taip tankiai delto, man rodosi, kad mes nepatenkinti. Mes per daug ideališka žiurime į moteris ir reiškiame reikalavimus, nesiskaitydami su tuo, ką gali duoti tikrybė; mes gauname toli ne tą, ką norime, ir rezultate nepasitenkinimas, išsklaidytos viltys, širdies skausmas, o kas kam skaudu, tas apie tai ir kalba. Ar jums nenuobodu tęsti šį pasikalbėjimą?

— Ne, nemaž.

— Tokiame atsitikime leiskite man pasisakyti, — pratarė mano sądraugas, iš lėto pasikeldamas: — Jonas J. Šamokinėnas, Maskvos prisilaikantis tulu atžvilgiu... Jus-gi aš gerai pažįstu.

Jis atsisėdo ir tęsė, maloniai ir sąžiningai žiurdėdamas man veidas:

— Tas nuolatinės kalbas apie moteris koks nors vidutinės rušies filosofas, Makso Nordau pavydale, išaiškintų erotiškų pamišimui, arba tuo, kad mes tvirtuoliai ir panašiai, aš-gi į tą dalyką žiuriu kitaip. Pakartoju: mes nepatenkinti, delto kad mes idealistai. Mes norim, idant esybė, kuri gimdo mus ir mūsų vaikus, stovėtų aukščiau mūsų, aukščiau visko pasauly. Kai mes esame jauni, tai rėdome poezijos rubais ir aukštiname tuos, ir ką esame išimylėję; meilė ir laimė pas mus — sinonimas. Pas mus, Rusijoje, vedama ne iš meilės, tai yra juokinga ir negirtina. Bet nelaimė yra ve kame. Kai tik mes apsideam, ar susieinam su moteriške, prabėga du-trys metai, ir mes jau jaučiamės nepatenkinti, apsvilyę; susieiname su kitomis, ir vėl nepasitenkinimas, vėl skandalas ir galu-gale skundžiamės, kad moterys melagingos, niekam tikusios, neteisingos, neišsilavinusios, karštos, — ir, vienu žodžiu, netik kad nepakilusios aukščiau, bet dar stovi daug žemiau, negu mes, vyrai. Ir mums, nepatenkintiems, apgautiems nelieka niekas daugiau daryti, kaip tik murmėti ir kalbėti apie tai, kuom mes taip skaudžiai apsvilėme.

Kai Samokinėnas šitaip kalbėjo, aš pastebėjau, kad rusiška kalba ir rusiškos aplinkybės jį labai tenkino. Taip, matoma, buvo todėl, kad užrubežyje gyvendamas jis išsiilgo savo tėvynės. Girdamas rusus ir pripažindamas jiems idealizma, jis nežiūrėjo blogai nė į svetimąšalius, ir tai ėjo jo naudai. Taipgi buvo galima pastebėti, kad dvasia jo yra nerami ir jam norėjosi juo daugiausia kalbėt apie save, nekad apie moteris, ir kad neišsukušiu aš iš jo neišklausęs kokios nors ilgos istorijos, nelyginant išpažinties.

Taip ir buvo. Kuomet mes pasišaukė-

me bonką vyno ir išgėrėme po stiklinę, jis pradėjo taip:

— Prisimena man, kokioje tai Voltmano apysakoje kas-tai sako: „na tai apysaka“. Bet antras jam atsako: „ne, tai ne apysaka, o tikta įvada į apysaką“. Taip ir čia, ką aš iki šiol kalbėjau, tai yra tik įvada, man-gi ypatingai norisi apsakyti jums savo paskutinį romaną. Atleiskit, aš dar kartą paklausiu: ar jums nenuobodu klausyt

Aš pareiškiau, kad nenuobodu, ir jis tęsė:

— Atsitikimas buvo Maskvos rėdyboje, viename iš jos šiaurinių apskričių. Gamta ten, turiu aš jums pareikšti, stebėtina. Mūsų buveinė randasi ant aukšto sriausios upės kranto, ties taip vadinama ošančia vieta, kur vanduo, kaip dieną taip naktį nenustoja užės; išvaizduokite seną didelį sodną, malonus kvietkynas, daržas, pakrantėje graži upė vinguoja, o antroje pievos pusėje baisiai tamsus miškas. Tame miške pilkieji kiškėliai auga, o ten gylume įvada yra briedžiū. Aš numirsiu, užklas mane grabe, bet vis, man rodos, aš sapnuosiu apie tas grožybes, apie neapsakomai malonų saulėtą rytmetį ir skaisčius gražius vakarus, kai sodne ir už sodno čiuiba paukšteliai ir rėkia griežlės, kur iš kaimų girdėtis balsai armonikos ir kur nekur skamba pianas, — žodžiu, tai išeina tokia harmonija, del kurios norisi verkt ir smarkiai dainuot. Mūsų vietelė nedidžiausia, bet išnuomavus pievas, drauge su giriomis, gauname įeigų apie porą tukstantėlių metams. Aš pas tėvą vienatinis sunus, abu mes taupus, taip kad tų pinigų, plus tėvo pensija, visiškai ištenka. Pirmus tris metus, pabaigęs universitetą, aš išgyvenau kaime, ukininkavau ir vis laukiau, kad mane kur nors išrinks, bet svarbiausia, kad buvau dručiai įsimilėjęs į vieną neapsakomai dailią, įdomią mergelę. Ji buvo sesuo mano kaimyno, pasiturinčio Kotlavičiaus, bet jau gerokai nusigyvenusio, pas kurį dvare augo annanasai ir kitoki įvairus vaisiai, perkunsargiai, fontanas viduryje kiemo, ir tuom pat laiku nebuvo nei grašio pinigų. Jis nieko neveikė, nieko nemokėjo, išrodė lig butų buvęs padarytas iš šutytos ropės; gydė kaimiečius homeopatija ir užsiimdavo spiritualizmu. Žmogus jis, nieko sau, malonus, ne šikštus ir nežiourias, bet patraukimo prie tokių žmonių, kurie visuomet kvėpinasi ir gydo moteris magnetizmu, aš neturėjau. Viena, pas neliusai mastančius žmones visuomet buvo painiava supratime, ir kalbėt su jais, paprastai, sunkoka, o kita, jie nieko nemyli, su moterimis jie negyvena, o ta paslaptis veikia į gerbiantį save žmogų maloniai. Ir išvaizda jo mar netiko. Jis buvo aukštas, storas, baltas, mažą galva, mažomis žibančiomis akimis, baltais sutinusiais pirštais. Jis nespaus jums ranką, bet mygs. Ir vis budavo atsiprašisėja. Prašo ko nors — atleiskite, duokite. Kai del jo sersers, tai ta ypata visai iš kitokio molio buvo sulipdyta. Reikia jums primint, kad vaikystėje ir jaunystėje aš neturėjau pažinties su Koltavičium, kadangi mano tėvas buvo profesorium mieste N., ir mes ilgai gyvenome provincijoje, ir kuomet aš susipažinau su jais, tai jau tai mergaitė buvo dvidešimtis du metu, ir ji jau buvo suspėjusi ir institutą pabaigti, ir pagyventi porą metų Maskvoje, pas turtingą tetą. Kai aš su ja susipažinau ir man pirmu kartu teko su ja kalbėt, mane pirm visko sužavėjo jos retai kur girdimas ir dailus vardas — Arianda. Jis taip jai tikko. Ji buvo juodbruvė, labai lėsusė, labai plonutė, smarki, nepaprastai išdidi. Jos akys žibėjo taipgi, bet brolio akys žibėjo šaltai, neaiškiai tartum ledinė, o jos akyse žibėjo jaunystė, dailė, išdidumas. Ji pavergė mane su pirma pažinties diena, — ir negalėjo but kitaip. Pirmi išpuzdžiai buvo taip savi, kad aš ir iki šiai dienai negaliu persiskirti su tuo vaizdu, man vis dar norisi manyt, kad gamta, kuomet ji tvėrė tą mergelę, turėjo kokią tai plačią paslaptį. Ariadnos balsas, jos žingsniai, kepuraitė ir net atspaudos jos kojelė ant smiltyno pakrantėje, kur ji meškėriodavo žuvis, sukeldavo manyje džiaugsmą, baisy troškimą gyvent. Sulig gražia išžiura ir gražių veidu aš sprėsdavau ir apie dvasinį asmens kilnumą, ir kiekvienas Ariadnos žodis, kiekviena šypsa žavėjo mane, ir verste vertė tikėti ja kaip prakilnios dvasios mergaite.

(Bus daugiau)

S. L. A. REIKALAI

SLA. 1-mo APSKRICIO KUOPU ATYDAI

SLA. 1-mo apskrício valdyba ir išvažiavimo rengimo komisija savo posėdy, laikytame balandžio 25 d., Girardville, Pa., nutarė apskrício išvažiavimo dieną perkelti iš birž. 20-tos į birželio 27 d., š. m. todėl, kad busiantis SLA. Seimas prasidės birželio 21 d. ir tokiu būdu daug delegatų negalėtų apskrício išvažiavime dalyvauti.

Išvaž. Reng. Kom.

PRANEŠIMAS S. L. A. IV-TO APSKRICIO CONNECTICUT VALSTIOMS KUOPOMS, PAVIENIEMS NARIAMS IR ORGANIZATORIAMS.

Gerbiamieji! Jau praslinko septyni mėnesiai kai tapo pasikeliamas SLA. IV-to apskrício antras konkursas. bet nesimato kuopų žymaus veikimo prirašymė narių, o ypatingai vaikų į mūsų gerbiama organizacija. Nors buvo pasiūsta visoms kuopoms oficialiai laiški, idant kiekvieną mėnesį būtų prisijus ta apskrício centran organizatorių raportai parodantys, kiek jie prirašė narių į savo kuopas, iki šiol viso tik trys kuopos pranešė kelis sykius apie savo veikimą. Ačiū jums!

Bet kur-gi likusios kuopos, priklausios prie apskrício, kurių yra 182? Nejaugi jos nieko neveikia, o ypatingai mūsų didžiuliu kolonijų kuopos, kurios ne šimtais, bet tukstančiais lietuvių skaito? Nejaugi jos miega ramiu miegu ir nieko neveikia? Kelkitės, broliai ir sesutės, ir griebkitės už darbo šiame svarbiame momente! Atmintkite, kad apskritį skiria už prirašymą suaugusių po 50 centų, o už prirašymą vaikų po \$1.00 už kiekvieną narį. Išskyrus šias dvi organizacijas dar gaus iš Centro atlyginimą paprastai už kiekvieną narį sulig skyriaus, ir kurį prirašys. Todel, gerbiami organizatoriai, imkitės energingai darbuotis ir kuodidžiausia dovana laimėti. Atliekamu laiku pasidarbavę nei nepasijusite kaip šimtinę gausite. Ypatingai didelės kolonijose lengva to pasiekti. Eikite į kiekvienus lietuvių namus ir kalbinkite rašyti į mūsų organizaciją kiekvieną lietuvių ir lietuvaite, ypač čia augusį jaunimą ir mažus vaikelius, kurie yra labai pageidaujami SLA. organizacijai.

Dabar labai gera proga prirašyti narių, kadangi IV-to apskrício yra rengiamas paskaitos ir koncertų maršrutas kuopoms. Paskaitos yra skaitomos apie S. L. A. Tai yra labai svarbu, kadangi susirinkus publika išgirsta ir dažniau SLA. stovį ir organizacijos veikimą. Taigi, broliai ir sesutės, prie darbo visi iki vienam!

Jau beliko du mėnesiai iki užbaigimo antro apskrício konkurso. Gerbiami organizatoriai, — prie darbo! Iš organizatorių raportų paaiškėjo, kad jau prirašytas geras burys naujų narių. Bet per tą laiką buvo galima daug daugiau prirašyti. Tas parodo, kad tarpe organizatorių nėra gyvumo prirašinėjimui naujų narių į kuopas. Taigi, broliai sukruskite: dar yra du mėnesiai laiko. Galima gerokai pasistumti pirmyn ir pasiekti nuskirtą kvotą, per apskritį prirašyti 300 naujų narių prie kuopų.

Pagalios noriu atkreipti kuopų dėmesį į tai, kad jos prižiūrėtų savo organizacijas, kurie dalyvauja apskrício konkurse.

Reikalinga prisilaikyti nustatytos tvarkos, ir todėl kuopos malonės paraginti savo organizacijas, idant jie prisijus į IV-to apskrício Centrą apyskaitas, kiek prirašė naujų narių per šiuos septynis mėnesius kartu pažymėdami, kiek prirašyta kiekvieną mėnesį, kiek vyrų, moterų ir vaikų yra tarpe naujai prirašytų narių.

Pasitikiu, kad gerbiamos kuopos ir jų organizatoriai atkreips dėmesį į šį mano paraginimą ir išpildys mano prašymą kartu išpildydami ir nustatytą tvarką pereitime apskrício suvažiavime reikale šio IV-to apskrício konkurso vykinimo.

J. F. Makoveckas, SLA. IV-to apskr. rašt., 98 Pleasant St., Thompsonville, Conn.

PRANEŠIMAS SLA. 6-TO APSKRICIO KUOPOMS.

Randu reikalą pranešti priklausantiems prie SLA. 6-to apskrício kuopom, kad buvusiame 6-to apskrício metiniame suvažiavime sausio 24, 1926 m. liko nutarta, jog sekamas suvažiavimas bus laikomas Indiana Harbor, Ind. Laikas jau visai nebeilgas iki busimojo suvažiavimo. Kuopos kurios priklauso 6-tam apskrício, turi rengtis ir raginti vieną-kitą dalyvauti suvažiavime. Kuopų valdybos turi raginti savuosius delegatus, kad jie be jokio atsisakymo dalyvautų suvažiavime. Kuo daugiau kuopų dalyvauja, tuo geriau ir lengviau galima svarstyti SLA. reikalai. Kuo daugiau delegatų, tuo gražesnis ir smagesnis yra suvažiavimas. Nepamirškite, kad šitas SLA. 6-to apskrício suvažiavimas yra labai svarbus, nes keliom savaitėms praėjus įvyks SLA. Seimas. Todei mes turime daug, daug svarbių SLA. reikalų aptarti. Ir kuopų delegatai į SLA. Seimą nuvykę galės pranešti, kad mes ir esame suprantantys SLA. reikalus. Kuopos, kurios dar nepriklauso, o norėtų priklausyti 6-tam apskr., turi atsijsti savus atstovus, arba kuopų valdybos malonės atvykti tiesiai į suvažiavimą gegužio 23, 1926, antrašiu, 3420—22 Michigan Ave., Indiana Harbor, Ind., 1:30 po pietų. Labiausia mes prašome apeliinkų SLA. kuopų Gary Ind., Hammond, Ind., ir E. Chicago, Ind. Atsilankykite ir pamatysite naudingumą priklausyti prie 6-to apskr.

Yra sakoma, kad viena virtūbė galima lengvai perlaukti, bet kai sudedama į daiktą keletas, tai negalima nei palenkti, o apie sulaužimą nieko negalima ir kalbėti. Viena kuopa negali tvirtai stovėti SLA. reikaluose, bet kai susideda į daiktą keletas kuopų, jos pasidaro labai tvirtos ir galingos. Todel tos kuopos, kurios yra netvirtos, dėkitės prie 6-to SLA. apskrício. Mes jums padėsime veikti visuose reikaluose organizavime ir kuopų parengimuose. Turės didelę naudą iš to. Bukit SLA. 6-to apskrício suvažiavime gegužės 23 d. minėtą augščiaiu adresu. Ir turėkit naujų sumanymų SLA. labui.

P. S. Rindokas, SLA. 6-to apskr. pirm.

IS SLA. KUOPU DARBUOTES.

SLA. 135 kp., Philadelphia, Pa. Balandžio 25 d. š. m. Liet. Muz. Svetainėje įvyko SLA. 135 kuopos surengtos paskaitos. Paskaitą skaitė SLA. 135 kp. Daktaras-Kvotėjas — Dr. A. Dambrauskas temoje: „Apie Sveikatą“. Prelegentas didesnę dalį paskaitos pasventė įrodinėjimui, kaip reikia mažus kūdikius auginti ir juos užla-

kyti, kad išauklėjus juos sveikai ir stipriais kunu ir protu. Užbaigus paskaitą, buvo duodami klausimai, į kuriuos prelegentas tinkamai atsakinėjo. Klausytojai paskaita buvo patenkinti. Taipgi Daktaras patarė rašytis visiems į Susiv. Liet. Amerikoje.

Vituyras.

SLA. 7 kp., Pittston, Pa.

SLA. 7 kuopa po ilgo angliakasių streiko pradeda atsigrębti. Jau prirašyta pusė tuozino naujų narių ir šiaip kuopoje judėjimas prasideda.

Kuopos nariams užėjo noras pasilinksminti, todėl jie nutarė surengti balių, kuris atsisub gegužio 18 d., L. Piličių Klubo svetainėje. Kuopos baliai tapo prastai buna linksmi, todėl nariai turi nepraleisti progos smagiai laiką praleisti.

Kuopoje randasi daug narių užvilksių mokestis. Nors skolingiems pranešimai buna visuomet į laiką išsiunčiami, tačiau užsimokėjimą jie vilkina iki paskutinių dienų. Todel kuopa niekuomet mokėsčių į centrą negali laiku prisijusti.

Anksčiau ar vėliau kuopa turės su tokiais nariais grieščiau pasielgti, į laiką neužsimokėjusius suspenduoti.

A. Galinskas.

SLA. 226 kp., Chicago, Ill.

Buvo suauktas specialis susirinkimas 18 d. balandžio vien tik balsavimui Centro valdybos ir atstovų į Seimą rinkimui. Atidarius susirinkimą, pirmiausia buvo balsavimas Centro valdybos. Politikieriai buvo prisirengę. Jie sutraukė visas spēkas, kad laimėjus balsavimus ir rinkimus. Pirm balsavimo davė įnešimą, kad būtų apkalbama kiekvienas kandidatas į Centro valdybą. Bet kadangi kuopos nariai žino, jog politikieriai paškundina kiekvieną ypatą, kuri negieda Maskvos „gadzinkų“, tai didelė didžiama balsų įnešimas atmetta ir kandidatai į Centro valdybą buvo balsuojami be apkalbėjimo.

Nubalsavus Centro valdybos narius, nominuota kandidatai į SLA. Seimą. Išrinkta delegatai į SLA. Seimą K. Rugis. Čia turiu pasakyti, kad K. Rugis jau senai užsitarnavęs būti išrinktu į SLA. Seimą.

226 kp. koresp.

SLA. 231 kp., Easton, Pa.

SLA. 231 kuopos susirinkimas įvyko gegužės 2 d. Narių atsilankė arti dvidešimties. Sekretoriui perskaičius protokolą, pasipilė protestai: vieni narių reikalavo, idant protokolus būtų aiškiau surašytas, kiti sakė, kad užrašyta ne tas, kas buvo tarta. Mat praėjusiam susirinkime, pasidarbavus komunistams, buvo nutarta reikalauti, idant SLA. Pildomoji Taryba išbrauktų A. Bimbą iš kokių ten juodųjų knygu (jokii „juodųjų“ knygu Pild. Taryba neveda. — Red.). Kaip žinoma, A. Bimba buvo išmestas iš S. L. A. delto, kad jis šmeižė Pildomąją Tarybą ir visą SLA. organizaciją ir kenkė jos bujojimui, agituodamas jaunuolius nesirašyti prie SLA. Įvykęs S. L. A. Seimas Wilkes Barre pripažino Bimbą kaltu.

Dabar klausimas: kokios tos „juodosios knygos“? Komunistai tvirtina buk Centre vedamos yra „juodos knygos“. Jiems buvo nurodyta, kad tokių knygu nėra. Jiems buvo nurodyta, kad kaltinimas Pild. Tarybos vedimu „juodųjų knygu“ yra nepamatotas, kad del to Pild. Taryba gali suspenduoti SLA. 231 kuopą. Diskusijos šiuo klausimu ėjo apie 2 valandų laiko. Galų gale tapo nubalsuota šis įtarimas įrašyti protokolų knygon.

Mūsų kuopos triukšmadariai rėkia, šaukia gvoitu, buk SLA. turtas esąs eikvojamas. Jis

SLA. 60 kp., Grand Rapids, Mich.

SLA. 60 kp. susirinkime 2 d. gegužės pakelta klausimas, ar siųsti šios kuopos delegatus į busiantį SLA. Seimą Brooklyne. Kuopos politikieriai spyrėsi visomis keturiomis, kad

nėra eikvojamas. Bet štai kas SLA. turą eikvoja. Musų kuopa užvaldė triukšmadariai. Jų pakviestam kalbėtoju jie sumokėjo 5 dolarius, o tuo tarpu jis nei penkiu minučių nekalbėjo apie SLA., tik visą laiką girė maskviečių kromelį. Triukšmadariai paskyrė ALDLD. 5 dolarius aukų — toji draugija yra taipgi triukšmadarių kromelis. Musų kuopa paskyrė 5 dolarius aukų vienai SLA. kuopai, kurią valdo triukšmadariai, idant toji kuopa galėtų pasiųsti vieną saviškių delegatų Seiman. Bet kai perskaityta laiškas — pranešimas apie neblaimeingą SLA. nario Ukanio padėtį ir prašyta jam pagelbos, triukšmadariai parėšė, kad jie ištrinsią, ar tikrai reikalinga tam žmogui pagalba. Ar reikalinga yra artimui pagalbėti — triukšmadariai nori patirti. Bet blaškyti kuopos pinigus triukšmadarių agitatoriams — to iširti jau jiems nereikia! Čia aišku jiems. Čia blaškoma kuopos pinigai be atodairos.

Pagalios lermas šiaip taip pasibaigė. Balsuota, ar siųsti delegatus. Nubalsuota nesiųsti. Nutarimas įrašyta protokolų knygon. Bet štai išlenda Piliipas iš kanapių ir prašo mandato Seime atstovauti 60 kuopą. Girdi, jis važiuosias į tą kraštą, tai atlankysias ir Seimą. Atsirado ir kitas Piliipas su tokiu pat prašymu. Kyla vėl ginčai, diskusijos. Šiitem ponam nurodyta, kad jau nutarimas delegatų Seiman siuntimo klausimu padarytas ir kad todel jiems mandatų nebus duota. Čia ir vėl politikieriai prakiso.

17 d. balandžio SLA. 60 kuopos turėjo balių, kuriame dalyvavo pusėtinas svečių burys. Kuopai liko pelno \$31.90. Toks darbas yra pagirtinas. Bet štai kas yra peiktino. Musų kuopa laiko susirinkimus Šv. Jurgio Draugijos svetainėje ir moka už svetainę tik 50c. Tuo tarpu, kai rengia balius ar kitokias pramogas, tai jau samdomu komunistu svetainėje. Nejaugi negalima laikyti tokie parengimai kad ir toje pačioje svetainėje, kurioj laikomi susirinkimai.

Koresp.

SLA. 192 kp., New Kensington, Pa.

Viešas pakvitavimas toms S. L. A. kuopoms, pavieniams nariams ir N. ir N. Fondui, kurie aukavo per SLA. 192 kuopą S. L. A. nariui, Mykolui Načajui, kurį buvo ištikus nelaimė rugpiučio 1 dieną 1924 metų, beandirant Valley Camp Coal Co. ir kuris sirgo iki balandžio 15 d. 1926 metų.

SLA. 192 kuopos nariai, New Kensington, Pa. — \$15.50 SLA. 191 kp., West Frankfort, Ill. — 10.00 SLA. 266 kp., Castle Shannon, Pa. — 11.25 SLA. 275 kp., Springfield, Ill. — 15.75 SLA. 170 kp., Russelton, Pa. iš savo izdo — 5.00 SLA. 170 kp. nariai aukavo sekančiais: po \$2.00 — A. Bagužas, P. Bagužienė; po \$1.00 — K. Slavickienė; po 50 centų — J. Patkevičienė, K. Križinauskas, J. Juozėnas, A. Petrauskas, A. Patkevičius, P. Remeikis, J. Kiškionis; po 25 centus — Z. Stonienė, S. Straušauskiūtė.

Viso skyju suaukavo — \$ 9.00 SLA. 95 kp., Coal Centre, Pa., narė, E. Kriksčiūnienė 1.00 Iš SLA. Našlių ir Našlių Fondo — 60.00

Viso aukų \$131.00 Mes, SLA. 192 kp., tariame visiems aukavusiems širdingą ačiū už atjautimą nelaimėje esančio darbininko ir jo šeimos.

Pastaba: Iš SLA. Mykolas Načajus gavo pašalpos sekamais: Iš SLA. Centro pašalpos skyriaus — \$216.00 Iš įvairių SLA. fondų — \$131.00

Viso \$347.00 Draugai darbininkai ir darbininkės, pamislykit, ar nors viena kokia pašalpinė organizaciją gali susilygti su SLA. sušelpime savo nario į nelaimė ištikus? Kiekvieno lietuvių prie šios didžiausios lietuvių

lietuvaiteis pareiga yra prisidėti savitarpinės pašalpos organizacijos — SLA.

SLA. 192 kp. valdybos parašai: Pirm. — A. Murauskas, Fin. Rašt. — A. Bačėnas, Izdin. — J. Jesadavičė. (Kp. antspauda)

SLA. 77 kp., Rockford, Ill. SLA. 77 kp. valdybon įeina šie asmenys: P. A. Deltuva — pirm., P. G. Aleksynas — vicepirm., J. Raškevičius — izd., K. J. Barzdukas — fin. sekr., A. Savickas — prot. sekr., V. Labunskas — izd. glob., P. Kutro — org.

SLA. 75 kp., Los Angeles, Cal. 75 kuopa rengia balių 22 d. gegužio, kuris atsisub Y. W. C. A. Hall, 435 S. Boyle Ave., kampas East First. Balius prasidės 7:30 val. vakare ir tęsis iki pusiaunačio. Kviečiam visuos atsilankyti kaip iš Los Angeles, taip ir iš apylinkių delto, kad tai bus didžiausias balius kokio dar Los Angeles lietuviai nebuvo surengę iki šiolei. Rengimo komisija deda pastangas, kad sutraukus visus lietuvius į šį balių. Tai bus paskutinis balius šitam sezone. Muzikantai taipgi bus. Gėrimų ir užkandžių išteks iki sočiai.

Kviečia Rengimo Kom. 308 kp., Zeigler, Ill. Gegužės 2 d. įvyko 308 kuopos susirinkimas, kuris ėjo paprasta tvarka, kaip ir visi jos susirinkimai. Nebutų nieko ypatingo rašyti apie šį susirinkimą, jei jame nebutų paaiškėjęs vienas gana reikšmingas dalykas. Šiame susirinkime be niekur nieko nutariama papildinti kuopos delegatų skaitlių į busiantį SLA. Seimą ir tuojaus išrinkta net trys delegatai. Dabar bus iš viso šeši, nes kovo mėnesio susirinkime irgi buvo išrinkta trys. Musų kuopa turi tik apie 168 narius ir tegali sulig Konstitucijos patvarkymo rinkti tik penkis delegatus ir tai paskutiniam tenka tik 18 balsų, bet musų kuopos valdoma išaiškino, kad kuopa gali rinkti vieną delegatą ir nuo kuopos ir nuo kiekvieno 30 narių ar tos skaitlinės dalies, jei tokia dalis siekia viršaus 15 narių. Kaip išaiškinta, taip ir padaryta.

Ar rinkimas delegatų per du kartu vien papildinimui jų skaitliaus yra teisėtas ir leistinas sulig SLA. Konstitucijos, nesimimu spręsti ir be abejonės šitai išspręs SLA. Centras. Taipgi mano draugas iš Springfield, Ill., pranešė, kad ir 158 kuopa antru kartu rinko delegatus, kad padidinus jų skaitlių.

Šitas apsiereikimas maskviečių valdomose SLA. kuopose aiškiai pasako, kad gautas iš maskviečių centro antras „alarm call“, kad reikia daugiau delegatų. Taipgi man teko nugirsti iš pačių maskviečių pareiškimą (negaliu tikrinti ant kiek jis teisingas), kad gautas pareikalavimas daugiau delegatų ir todel mūsų 308 kuopa jų išrinko net daugiau, negu ištikrųjų gali rinkti. Beabejonės šitai darys ir kitos maskviečių valdomos kuopos.

Ištikrųjų juokinga, kuomet tokia nedidelė kuopa, kaip 308 kuopa, siunčia net daugiau delegatų, negu gali sulig savo narių skaitliaus. Kuopos izde nėra užtektinai pinigų, kad apmokėjus tiems delegatams laiškas į taip tolimą vietą, kaip New Yorkas nuo Zeiglerio. Iš kur tad maskviečiai gaus pinigų jų reikalaujamiems delegatams apmokėti lašas, sunku pasakyti. Begalo keista, kad S. L. A. nariai klausio pašalinės partijos centro ir tarnauja jo diktaturai, vietoje daboti SLA. organizacijos reikalus ir neiekvoti būreikalingai kuopų pinigų. Pilnai užtenka pasiusti iš

308 kuopos tris delegatus, vienok siunčiama net šeši. Kuopos narys.

SLA. 135 kp., Philadelphia, Pa. Lietuvos Operos Artisčių Koncentas ir SLA. 135 kp. piknikas. Laikau už pareigą pranešti Philadelphiaj ir apylinkėse lietuvių draugijoms, klubams, kuopoms ir plačiajai visuomenei, o ypač SLA. narių žiniai, kad SLA. 135 kp. šį mėnesį rengia du svarbiu ir naudingu parengimu. Pirmas parengimas, — tai Lietuvos Operos Artisčių — K. Jozevskaitės ir L. Sipavičiūtės koncertas, kuris įvyks gegužės 20 d. š. m., 8 val. vakare, Lietuvių Muzikalėj svetainėje, Allegheny Ave. ir Tilton gatvių, Philadelphia, Pa.

Kamilė Jozevskaitė ir Liuda Sipavičiūtė, kaip Operos Artisčių, yra gerai žinomos visam muzikos pasauliui, išskyrus Ameriką. Kaip viena, taip ir kita yra dainavusios sykiu su garsiuoju Rusijos Šaliapiu, t. y. vaidino didžiausias operas Rusijos miestuose: Maskvoj, Petrograde, Charkove, Kieve, Odesoj ir tt.

Pavienės koncertuose yra dalyvavę Vokietijoje, Francijoje, Italijoje ir dabar atvyko Amerikon. Mes lietuviai turime džiaugtis turėdami tokius talentus ir kiekvieno iš mus privalumus yra lankytis jų parengtus koncertuose. Todel nepraleiskime progos, visi kas tik gyvas atsilankykime į šį taip puikų koncertą. Tuomi ir mes pasirodysime, kad ir mes mokame pagerbti savo vientautes artistes.

Bilietus iš kalno galima nusipirkti sekančiose vietose: pas Dr. A. Dambrauskas, 2314 E. Margaret St., pas Dr. E. G. Klimas, 2536 E. Allegheny Ave., pas St. Masickas, 2657 E. Allegheny Ave., pas J. V. Grinius, 3120 Richmond St., pas Atlantic Trading Co., 769 So. 2-nd St. ir pas Muzikaliskos svetainės gaspatorių, Justiną Balinską.

Antras parengimas, tai piknikas, kuris įvyks gegužės 23 d., š. m., visiems gerai žinomaj vietoj, p. L. Gudavičiaus sodne. Šaltai žiemai pasibaigus, tai bus pirmas draugiškas lietuvių išvažiavimas, kuriame galima bus atsilkvepti sukiu ir tyru oru.

Visi vientaūčiai ir vientaūtes yra nuosirdžiai kviečiami dalyvauti šiaune dideliame piknike. A. Tvaranavičia, SLA. 135 kp. pirm.

PROTOKOLAS

SLA. 7-to apskr. XXIV suvažiavimu, įvykusiu balandžio 25 d., 1926 m., Owl's Hall svetainėje, Wilkes Barre, Pa.

SESIJA PIRMA.

1. Suvažiavimą atidarė apskr. pirm. C. S. Kasparas 10.15 val. ryte, paskirdamas sutvarkymui mandatų komisiją: K. A. Karsoką, A. Galinską ir J. Senkų; ženklelių prisegimui paskirta E. Žitkuvienė.

2. Delegatų pribuvo nuo sekančių kuopų: 1 kp., Edwardsville, Pa. — J. Krauzlis, J. Gibavičius, J. Burdulis, J. Tamelis ir S. Paukštinis.

6 kp., Plymouth, Pa. — M. A. Raginskis ir J. Katilius. 7 kp., Pittston, Pa. — K. A. Karsokas, A. Galinskas, J. Kazakevičius ir S. Norkus.

12 kp., Nanticoke, Pa. — B. Asaduskas ir J. Belavičius. 24 kp., Glen Lyon, Pa. — M. Levulis.

30 kp., Scranton, Pa. — F. Živatas ir K. Zarskas. 33 kp., Miners Mills, Pa. — K. Aresonas ir A. Stiklunas.

35 kp., Wilkes Barre, Pa. — J. Mickevičius, V. Tamulaitis, J. Ruzgis, P. Mažeika, E. Žitkuvienė ir C. S. Kasparas.

67 kp., Luzerne, Pa. — V. Ryzgelis ir P. Dudys. 68 kp., Lee Park, Pa. — F.

Kupstis, V. Suckus, F. Amėjus ir V. Jasaitis.

79 kp., Inkerman, Pa. — J. S. Gilvickas, P. Tamosiunas, P. Celiešius ir S. Kalėda.

85 kp., Edwardsville, Pa. — J. Ratys.

110 kp., Plains, Pa. — J. Le-gus, A. Mikėlionis, J. K. De-rius, A. Dzermeika ir P. Ged-vilas.

115 kp., Wilkes Barre, Pa.— J. Kundrotas, J. Norkunas, P. Žalpis, S. Kvaševičius ir J. J. Nienius.

203 kp., Sebastopol, Pa. — J. Galinskas ir A. Banionis.

313 kp., Exeter, Pa. — J. Senkus.

3. Suvažiavime dalyvavo 48 delegatai nuo 16 kuopų.

4. Delegatai 1-mos kuopos neturėjo mandato, nes jų vienas delegatas su mandatu pasi-vėlavo. Nutarta delegatams suteikti patariamą balsą iki mandatą priduos. Taipgi pasi-vėlavo 24 kp. delegatai.

5. Suvažiavimo vedėju išrinktas K. A. Karsokas — gavęs 22 balsus, pagalbininku liko P. V. Žalpis — gavęs 20 balsų.

6. Suvažiavimas suteikia teisę apskr. sekr. pasirinkti sau pagalbininką. Užkviestas J. Galinskas — apsiėmė ir suvaž. dalyvavo kaip antras sekretorius.

7. Tvarkymui kuopų įnešimų ir rezoliucijų komisija paskir-ta: A. Galinskas, F. Živatas ir M. A. Raginskas.

8. Protokolas XXIII suvaž. skaitytas ir priimtas.

9. Tarimai apskr. valdybos posėdžių skaityti ir priimti.

10. Apskričio valdybos rapo-rtai: visų valdybos narių rapo-rtai išduoti ir priimti. Iš rapo-rtų valdybos paaiškėjo, kad rengiamas vasaros išvažiavimas Rocky Glen Parke liepos 21 d., 1926 m.

11. Delegatai 12 kp. pasiūlio-ja ir grįžta namo ant kp. susi-rinkimo.

12. Nutarta pertraukti sesiją pietums ir antrą sesiją pradėti 1:30 po pietų.

SESIJA ANTRA.

1. Sesiją atidarė suvaž. pirm-sėdis p. Karsokas.

2. Delegatų vardošaukis — sesijon nepribuvo S. Norkus.

3. Apkalbėta prakalbų marš-rutas ir po ilgų diskusijų atidė-tas ant toliaus, nes kaip apskr. valdyba bandė maršrutą rengti, tai tik trys kuopos pageidavo maršruto, todėl klausimas pa-liktas ant toliaus.

4. Apkalbėta jaunuolių mo-kyklėlių ir jaunuolių kuopų or-ganizavimas, rįšant abu klau-simus pasirodė, kad šie sumany-mai skubotai neįvykdomi, tad palikta valdybos darbuotei ru-pintis.

5. Valdybos pranešimas, kad nusamdytas Rocky Glen Par-kas ant liepos 21 d., 1926 m. Pranešimas užgirtas ir nutarta rengti išvažiavimą minėtoje die-ną. Darbas pavesta valdybai.

6. Kuopų įnešimai: a) Įnešimas 12 kp., kad no-minacijų balotai būtų su var-dais ypatų kas ir ant kokio urė-do kandidatuoją, bet kandida-tai turi būti perstatyti nema-žiau trijų kuopų per 60 dienų prieš nominacijas. Įnešimas atidėtas į šalį kaip neįvykdo-mas.

b) Įnešimas 115 kp., kad apskr. rūpinusi tverti jauno-lių kuopas. Tas išsprendžia ir laukiama Seimo iki bus priimta taisyklės.

c) Įnešimas 7 kp., kad ap-skritys paskelbtų konkursą ir kad organizatoriams, dalyvau-jantiems konkurse būtų skiria-ma dovanos sekancijai: už kiek-vieną narį mokėti po 50c., bet jei organizatorius prirašys ne-mažiau 10 narių, mokėti po \$1.00, ir už vaikus po 50c. už kiekvieną. Įnešimas priimtas vienbalsiai ir tuomi konkursas prasidės su gegužio 1 d. ir baig-

sis lapkričio 1 d., 1926 m. konkursas tęsis per 6 mėnesius.

d) Įnešimas 7 kp., kad numi-rus bile nariui ir jei pomirtinė lieka nepilnamečiui pašelpgaviui, tad iki jaunuoliai daeina i metus, už pinigų laikomus Centre turi būti mokama nuo-simčiai nors 3%. Nutarta re-komenduoti kuopoms, kad at-stovai tą klausimą pakeltų ir palaikytų Seime.

7. Įnešimas, kad būtų bando-ma sutraukti visas SLA. kuopas prie 7-to apskričio, kurios gyvuoja rybose 7-to apskr. Nutarta, kad apskr. organiz. atlankytų kuopų susirinkimus ir, kurios nepriklauso prie ap-skritys, kad paragintų.

8. Įnešimas, kad apskritis surengtų koncertą orui atvėsus — rudenį. Įnešimas priimtas ir nutarta koncertą rengti Wil-kes Barre, Pa. Koncerto su-

rengimui iš 5 ypatų išrinkta komisija: C. S. Kasparas, J. J. Nienius, P. V. Žalpis, J. K. De-rius ir J. Ruzgis.

9. Vieta 25-tam suvažiavimui išrinkta Wilkes Barre, Pa. Lai-ką paskirti palikta valdybai.

10. Nutarta bilos atmokėti ir tuomi suvaž. užsibaigė 5:30 val. vakare.

SLA. 7-to apskr. turto sto-vis: Iki 24-to suvaž. apskr. izde buvo \$341.87 Per 24-tą suvaž. kuopos sumokėjo 75.15

Viso labo \$417.02 Per 24-tą suvaž. išmo-kėta \$12.35

Dabar apskr. izde lieka pinigų ir L. L. Bonas \$404.67 J. S. Gilvickas, SLA. 70-to sekr.

Kova Del Žibalo

Mūsų spaudoje nekartą liečia-ma anglų-amerikiečių santykiai, reiškiant nuomonės, kad abidvi valstybi suderina savo žygius pasaulinėje politikoje. Jeigu būtų tiesa, ši aplinkybė gal-ėtų turėti lemiančios reikšmės pasaulinės politikos vystymuisi. Ištikro gi anglų-amerikiečių blo ko dar nesama. Ir viena prie-žasičių, kuri tą anglų-amerikie-čių bloko sudarymą atideda „ad calendas graecas“, yra kova del žibalo, siaučianti tarp Anglijos ir Jungt. Valstybių. Šioji kova del žibalo dar nėra pasibaigusi ir įstoja, Locarno sutartį pasi-rašius, ir naują fazę, galinčią žy-miai paveikti ir politinę konjunk-turą Azijos bei Europos Rytuo-se.

Žibalo politinė bei kar. reikš-mė pasireiškė didžiojo karo metu. Esant gelžkelių linijų sto-kai prancūzų pafrontė, taip pat daugeliui linijų sugedus, prancūzų generolai buvo priversti kariuomenės dalis dažniau-sia iš vienos fronto dalies į ki-tą kelti automobilių pagalba. Pristatant proviziją, manevruo-jant sunkias patrankas žibalo traktorių pagalba, didinant avia-cijos gamybą reikėjo kreiptis į žibalo šaltinius. Amerikiečiai noriai ėjo talkon, ir tikėtai jų pagalba tegalėjo kilti „armija automobiliuose“, kuri 1916 me-tais atsispyrė vokiečiams ties Verdunu.

Pasireiškus tokiam dideliame žibalo vaidmeniui karo lauke, tapo sudaryta Sąjungininkų Ži-balo Konferencija (Interallied Petroleum Conference), kuri apsiėmė daboti sąjungininkų armijų transportą. Ir galop, pavykus vokiečius išstumti iš Rumunijos, sąjungininkai, pasi-naudodami automobilių trans-portu, įvarė vokiečius į klampynę.

Savaime aišku, kad žibalo vaidmuo buvo visų įvertintas. Teisingai buvo sakoma, kad sąjungininkų laimėjimas esąs automobiliaus laimėjimas. Lor-das Curzonas tą mintį dar ryš-čiau pažymėjo, pareiškdamas anglų valdžios sudarytame ka-ro paliauboms paminėti pokily, kad sąjungininkai tikėtai ačiu ži-balui sugebėjo išeiti iš didžio-jo karo laimėtojai.

Taigi, Amerikos žibalas lai-mėjo didijį karą. Amerikos ži-balas sunaikino vokiečių galy-bę, bet tuo pat laiku jis tapo di-džiausiu pavojum ir laimėju-sioms karą valstybėms, ypač Anglijai.

Visiems žinoma, kad pama-tinė Britų Imperijos gyvavimo sąlyga, — tai anglų laivyno viešpatavimas jurose. Tatoi gi priklauso ne tik nuo laivyno tonazė, bet ir nuo kuro. Ir iš-tikrųjų, turėdami ganėtinai ang-lių, anglai puikiausiu būdu ap-saugodavo savo laivyno viešpa-tavimą. Maža to, jie nustatė savo laivams žemesnį frachtą kaip kad kitų valstybių laivų

turėta, ir patiekė šitaipos savo pramonei eksporto premiją at-gabenamai iš užsienių žaliai me-džiagai. Galima todėl drąsiai pasakyti, kad visas anglų pre-kybos ir pramonės vystymasis rėmėsi pastaraisiais dešimtme-čiais savųjų anglų eksploataci-ja.

Didysis karas staiga pakeitė visą padėtį. Pasirodė, kad ži-balas ne tik karo lauke, bet ir laivyno išstumia anglius. O anglai neturi žibalo. Viso pa-saulinio vartojimo žibalo beveik 70% yra dengiami Jung. Val-stijų. Ir pastarosios, išnaudo-damos padėtį, ėmė kurenti sa-vo „viršdrėnautus“, kaip „Ne-vada“ ir „Oklahoma“, žibalu. Tokiu būdu, taupydami del ži-balo savąjį tonazą, amerikiečių karo laivai galėtų, esant reika-lui, padidinti savo artilerijos veikimo rajoną ir tapti pavojin-gais net baisiausiems karališko-jo laivyno leviatanams.

Likimo ironija! Per šešerius metus anglai vedė karą, kurio vyriausiu tikslu buvo sunaikinti vokiečių laivyną. Padarę neį-manomų aukų, kurių našta anglai keliasdešimt metų turės dar nešioti, jie tą tikslą pasie-kė. Išdidus kaizerio kreiseriai ramiai guli Scapa Flow dugne, o gražuoliai — laivai, prigulėję Hamburg-Amerika linijai ir Vokiečių Lloydui, yra, kaip ka-ro grobis, padalinti tarp sąjun-gininkų. Vienintėlis konkuren-tas jurėse tartum pasmaugtas. Ir štai, karo pagimdyta, atsi-randa nauja konkurentė, dvigu-bai baisesnė už pirmą, nes, ne-kalbant jau apie Amerikos lai-vyno tonazą, pastaroji beveik monopolizuoja karą, kurio ang-liai suvis neturi. Amerikos ži-balas laivų katiluose — tai, ga-li būti, „British Empire“ galas.

Ir čia, reikia pasakyti, anglų politikai parodė, kad jie ištikro yra „the right men on the right spot“. Nekurių žmonių pastan-gomis, kurių tarpe žymiausiai pasidarbavo Marcus Samuel, Lordas Curzonas, Lordas Coudry ir prof. John Kadman, anglai patylomis pritraukė sa-vo pusėn „Royal Dutch“ ir ki-tas žibalo bendroves, peršmus jųjų akcijų kontrolės paketa.

Ir dabar, važiuojant po visą pa-saulį, galima įsitikinti, kad ang-lams visur beveik priklauso žibalo šaltinių kontrolė. Ang-lai dabar gali visas savo anglų stotis pakeisti žibalo stotimis. Vieton monopoliaus, kurio Bri-ty Imperija teisingai bijojo, ji gali dabar įvesti savąjį žibalo monopolį. Tiesa, Amerikos „Standard Oil“ dar ir dabar dukart daugiau išdirba žibalo, kaip kad visą anglų-olandų sis-tema. Bet čia tenka nurodyti j tai, kad Jungt. Valstijose ži-balo atsargos yra tikėtai 7 mi-liardai bačų, visam pasaulyje gi 53 miliardai, iš kurio kiekio anglai pasirupino sau didesnę

dali. Anglų biznieriiai todėl ir sako, kad ateisiųjų laikas, kai Amerikos laivynas visiškai pri-gulėsias nuo anglų žibalo. Iš-tikro stebuklingas išgelbėjimas iš, tartum, katastrofingos pa-dėties. Prieš dešimtį metų anglai suvis neturėjo žibalo,— dabar jie yra nepriklausomi, o netrukus pradės viešpatuoti.

Savaime suprantama, kad ši-tos kovos del žibalo šviesoje, anglų pastangos palaikyti savo rankose Mosulą, kur yra didė-lių žibalo šaltinių, turi ypatin-gos reikšmės. Rusų kišimasi į tą klausimą, palaikant turkus, taip pat gauna prasmės. To-liau, įvykęs Persijoje pervers-mas meta šiek tiek šviesos, ga-na įtariamai, į „Anglo-Persian Oil Co.“ interesus Persijoje.

Nes šiose srityse yra koncent-ruoti Anglų interesai, kovojant už pagrobimą žibalo į savo išmi-tiną nuosavybę. Ir rusai, puiki-ai suprantantys tą padėtį, nuolatatos taiko į tą Britų Impe-rijos Achilo padą — pavojin-gąją vietą.

Todel, kalbant apie amerikie-čių-anglų santykius, tenka nu-rodyti, kad šių dviejų valstybių užsienio politikos suderinimas

lams. Liet. Šaulių S-gos Cent-ro valdyba buvo ant tiek gera-sirdė ir mielaširdinga (kaip pa-prastai), poną kapitoną tik pa-glostė, atsiėmė išekvotus pini-gus, na ir keliauki, brolyti, sau sveikas kitur panašų šaltinių ieškoti.

Katalikiškoji „šešiukė“ tokių subjektų pageidauja. Pasipylė barzduočių ilgaskvernių reko-mendacijos, kad kapitonas esąs ištikimas, geras, doras, tikintis (nes bažnyčia uoliai lanko!) ir kad reikia jam vieta duoti.

Politicus.

Daktaro Ambrozaičio Pra-našystė

„Naujaturiai bus geriausia aprupinti!“ Prie geriausių po-zicijos pastangų ir puikiausių norų. Jų kromelis nuolat sun-kėja ir juodų faktų vaizdai vis daugiau ir daugiau puošia kata-likškieji labirintą, nors ponai Ambrozaičiai gastroliuoja po provincijas, tribydami visuo-menei savo geruosius darbus, prižada naujakurius auksu api-pilti, kad tik per ateinančius rinkimus laimėjus daugumą ir galutinai palaidojus Lietuvos nepriklausomybę.

Vargšai naujakuriai, aukso blizgėsiu apjakinti, tiki Ambro-zaičio rojumi ir nemato tų pink-lių, kurias neria jiems „švento-ji šešiukė“ su savo agentais ant paklo, nepažvelgdami į tuos jų darbus, kur kraujo prakaitu naujakurio surinktieji skatikai, krik-dėmy agentų yra pagrig-tuokliujami ir kortomis pralo-šiami. Kur tuo tarpu bežemių ir naujakurių ekonominė padė-tis atsidurė apverktinoj padė-ty.

Jau kartą per „Lietuvos Ži-nias“ teko visuomenei girdėti apie darbus kapitono A. Elsber-go.

Jo biografija gan indomi. Keturių klasių bolševikų leite-nantėlis, parvykęs iš Rusijos, įstojo Lietuvos kariuomenėn. Jo laipsnis augte augo. Tuoj jį matome kapitono laipsny, einan-tį viename ar kitame apskrity karo komandanto pareigas. Ir tuomet jau jis pasižymėjo, kai-po žmogus mėgstas gyventi plačia ranka. Kareiviai žąsis ir lašinių paltis vilko, kad kapi-tonas pratęstų ar suteiktų atos-togas. Visus remonto ir namų ruošos darbus atlikdavo karei-viai pildydami komandanto įsa-kymus. Gyvenimas, kaip roju-je — nieko nebetruko!

Atsiradus savų karininkų ir susitvarkius kariuomenės gyve-nimui, kap. Elsbergui karvutė pradėjo užtrukti, ir vargšas pa-ėmė atsistatydinimą.

Jieškojo vėl pelningos, šiltos vietelės. Pasirodė pastaroji esanti Šaulių vado vieta. Kaip kapitonas, žinoma, gavo geriau-sį ir didžiausį Šaulių apskritį. Ten žmogelis apsigyveno. Kaip tik tuo laiku ėjo Šaulių sąjun-gos įvairios rinkėdavos. Pini-gų kiek tik nori. Kuomet žmogui materialis gyvenimas pilnai (!) aprupintas, tai ir žaliasis etalelis masina jį. Jis masinan-tis porą vakarų, kap. Elsbergas ir prašvilpė 5,000 litų visuomenės sudėtų pinigų praklinėms tiks-

lams: degtinei, kortoms, laido-kavimui..

Šis biauirus faktas mums ir naujakuriams aiškiai rodo, kas rupi mūsų valdžios vyrams. Ar visuomenės balsas, liaudies ge-rovė, pakėlimas krašto ekono-minei bei kulturinei padėties? Ne! Jiems rupi savo kišenė!

Daktarui Ambrozaičiui šis faktas išidėmėtinas, ir laikant paskaitas jį pacituoti, tuomet naujakuriams bus geresnis vaiz-das, kaip federantai ateity ru-pins jų reikalus.

S. Janulionis.

Iš Lietuvos Laikraščiu

SUŠAUDĖ ŠNIPUS.

Kauno komendantas skel-bia Kauno miesto ir apskr. ir Trakų apskr. gyvento-jams, kad karo lauko teismo sprendimu iš š. m. balandžio 15 d. už šnipavimą Lenki-jos naudai balandžio 17 d. sušaudyti Kazlauskas Dona-tas ir Randomanskis Jaros-lavas.

VILNIUJE ATKASTI SENI MURAI.

Kasinėjant ties Aušros Vartais žemę šešių metrų gilumoje rasta Barbano murai, kurie yra nurodyti 1640 m. Vilniaus plane. Sienos išlikę nesugriuvę.

STEIGS AMATŲ MO-KYKLAS.

Švietimo ministerija pa-ruošė planą įsteigti Lietuvo-je visą eilę amatų mokyklų. Taip: 1926 m. manoma įsteigti Telšiuose, Panevėžy, Mariampolėj, Kaišiadoryse ir Seirijuose, — 1927 m. — Šiauliuose, Utenoje, Kėdai-niuose, Švėkšnoje ir Kaune.

LIETUVON

NAUJAI NUPIGINTOS KAI-NOS I ABI PUSI.

Trečioje klasoje sulig laivo i Kauną ir atgal nuo \$203 iki \$215. I Klaipėdą \$181.00 iki \$186.00. GE-RA NAUJIENA. Naujas Suv. Valst. įstatymas pavėlija atlan-ki ti Tėvynę ir buti metus, paskui be kliūčių grįžti Amerikon nežu-riant kvotos.

Mūsų dideli laivai milžinai kaip MAJESTIC, didžiausias pasauly, OLYMPIC, HOMERIC, BEL-GENLAND, LAPLAND, PENN-LAND (ex Pittsburgh), ZEE-LAND, ARABIC, etc. siulo greitą kelionę į Cherbourg, Southamp-ton, Antwerp. Daug laivų išplau-kia kas savaitė.

Visi mūsų 3-čios klasos kelei viai gauna atskirus kambarius dviems, keturiems ar šešiams žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas.

Kreipkitės prie mūsų vietinių agentų arba WHITE STAR LINE, RED STAR LINE No. 1 Broadway, NEW YORK.

SKAUSMAS KUR? PAMINKIT.

YRA GERAS DEL:.

- 1. Ramatiško gėlimo. 2. Nerviško galvos skausmo. 3. Neuralgijos skausmo. 4. Mešlungiško traukimo. 5. Kietsprando. 6. Skausmo šonų, krutinės ir pečių. 7. Apsideginimo ir žaizdų. 8. Apsisaugojimo nuo uodų. 9. Skandancijų muskulų. 10. Apsisaugojimui nuo užnuodi-jimo, nuo silpnų atsitikimų, idrėskimo ir tt. Prekė 35c., 65c. ir \$1.25. Del patarimo arba knygutės rašykite į: ALBERT G. GROBLEWSKI & CO., Dept. 14, Plymouth, Pa.

BIZNIERIAI GARSINKITES „TEVYNEJE“.

RAŠYKITES PRIE S. L. A.

„TEVYNĖS“

SPAUSTUVĖ

Šiuos

SPAUDOS DARBUS ATLIEKA

Konstitucijas

Cirkuliorus

Kopertus

Plakatus

Vizitines

korteles

Knygas

Tikietus

Laiškus

Kvitas

Ofišas

ir t. t.

S. L. A. kuopos, Draugijos bei pavie-niai, kada jums yra reikalinga kas nors spausdinti, kreipkitės pas mus šiuo antrašu:

Lithuanian Alliance of America 307 W. 30-th street NEW YORK, N. Y.

Rusų-Vokiečių Sutartis

Pirm poros savaičių rusai ir vokiečiai pasirašė sutartį, kuria tarp šių dviejų šalių užmezgama artiesi politiniai ir ekonominiai ryšiai. Ir vokiečiams ir rusams šitokia sutartis reikalinga.

Vokietija yra pramonės šalis. Rusija, su 150 milijonų gyventojų, su jos moka pramone, yra gera rinka Vokietijos pramonės išdirbimams. Vokietijai rinka juo labiau reikalinga todėl, kad ji turi mokėti milžiniškas karo baudos sumas buvusiems talkininkams, — francuzams, anglams, amerikiečiams ir tt. Kaip gali ji mokėti — produktais? Ne. Talkininkų pramonės pačios kenčia delto, kad jos neįstengia iškišti visų savo pramoninių prekių. Kaip gali vokiečiai mokėti karo baudą — pinigais? Pinigai labiausiai pageidaujama buvusiems talkininkams karo baudos forma. Bet Vokietijos finansai ne kažnkaip puikiai stovi. Ji turi uždirbti pinigų, kad galėtų mokėti baudą. Rusija vokiečiams kaip tik ir rodo esanti ta turgavietę, kur galima uždirbti pinigų.

Rusijos pramonė toli gražu negalėdavo patenkinti šalies reikalavimų dagi caro laikais, kai ji buvo plačiau išvystyta, negu šiandien. Dagi tie produktai, kuriuos pati rusų pramonė išdirba, Vokietijoje gaminama pigiau, nekad Rusijoje. Taigi Vokietijoj pagaminti pramonės produktai galės nors šiek tiek palopyti skyles, kurių neįstengia visai lopyti Sovietų Rusijos pramonė; Sovietų valdžia, be to, gaudama Vokietijos pramonės išdirbinių pigiau, negu tos pačios rūšies produktų gamyba atseina Rusijoje, gali tikėtis padidinti ir sovietų valdžios pajamas, parduodama Rusijos rinkoj užsienio produktus ta pačia kaina arba ir brangiau, kaip pagamintus namie. Reiškia, ir Sovietams mato si naudos iš artimesnių ryšių su Vokietija.

Bėda tečiau štai kame: rusams daug labiau reikalinga gauti paskolas — milžiniškos paskolos, nekad svetimos šalies pramonės išdirbinių, o vokiečiai kaip tik tokias paskolas rusams suteikti negali, ir be to, Vokietijai rupi pirmon galvon rinka vokiečių gamybos produktams, o ne ieškojimas paskolos rusams.

Dalykas ve koks. Jokia šalis negali pasitenkinti vien gaunamais iš užsienio pramonės produktais. Tuo mažiau gali tenkintis jais tokia milžiniška šalis, kaip Rusija. Bet šiandien patys sovietų komisarai pripažįsta, kad jau išnaudota visi fabrikai ir dirbtuvės, kad nūdėvta visos mašinos ir kitokios gamybos įmonės, kad rusų pramonės našumo negalima tikėtis neatnaujinti pramonės inventoriuma. Sovietų statistikai apskaitliuoja, kad reikalingiausiam fabriku, dirbtuvių remontui turi būti išleista mažiausia 2 milijardu aukšinių rublių.

Šitokios paskolos rusams suteikti šiandien gali tik Amerika ir Anglija. Bet nei Amerika nei Anglija jos neduoda ir, veikiausia, neduos tol, kol rusai nepri-

pažins nors dalies caro užtrauktų skolų. O senosios caro skolos dagi Anglijai yra milžiniškos: Anglijai valdžia šiandien išmoka tiems savo piliečiams, kurie davė skolas carui (valdžios garantuojami) apie 200 milijonų dolarių metuose vien palukanų; visų gi caro skolų suma siekianti apie 800 milijonų svarų sterlingų. Buvusios caro skolos prancuzams yra dar didesnės. Ir kol sovietai nesutiks pripažinti bent tokios caro skolų šumos, kokios reikalaus Anglija ir Amerika, o taipgi Francija ir kitos valstybės, tol sovietų valdžios pastangos pakelti kiek žymiaus ekonominių Rusijos gyvenimą nevyks.

Kas liečia Vokietiją šioj sutarty, tai ir jai duos svarbą ne labai daug. Vokiečiai jau kartą paskolino rusams į 100 milijonų markių; dabar, sakoma, vėl vedama derybos gauti iš Vokietijos antrą paskolą 300 milijonų markių. Šitų paskolų sąlyga esanti ta, kad rusai už paskolintus pinigus turintys imti tik Vokietijoj gaminamus produktus.

„Šlapiųjų“ ir „Sausųjų“ Paroda

Neseniai įvyko blaivybės įstatymo šalininkų ir jo priešininkų paroda. Scena buvo parengta Washingtone. Aktorių rolę lošė blaivybės šalininkai ir priešai. Publikos vietoj sėdėjo kongresmonai ir laikraščio atstovai, o galerijų vietas užėmė visos šalies gyventojai, kurie žiūrėjo į teatrą per dienraščius, savitrašius ir mėnesinių žurnalų puslapius.

Padosiu trumpą aktorių lošimo vaizdą. Skaitytojai atleis iki 580 milijonų svarų. Balansas suvartota „munšaino pramonės“ reikalams — tenka spręsti.

Medžio alkoholiaus naudojimas normaliai kila apie 1 milijonų galionų metuose. Nuo 1920 iki 1925 m. jo suvartota 60 milijonų galionų daugiau, negu normalis reikalavimas. Šitie 60 milijonų galionų medinio alkoholiaus, manoma, apvalyta šiek tiek nuo nuodų, atskiesta dviem trečdaliais vandens ir parduota, aplamai imant, po \$5 už kvortą. Parduota daug maž už \$3,600,000,000 (už 3 milijardus 600 milijonų dolarių).

Vien New Yorko teismuose į metus laiko buvo 50,000 bylų, liečiančių girtuoklystę, nelegalį degtinės šinkavimą, dirbimą ir tt. Nuo 85 iki 90% tų bylų išmetama iš teismo delstokos pakankamų įrodymų. Kitaip sakant, nieko neatsiekiamu tikslu įvykinti blaivybę gyvenimam.

Pasak Buknerio, Jung. Valst. prokuroro, tinkamam blaivybės įstatymo vykinimui gyvenimam, vien New Yorko valstijai reikėtų 1,300 blaivybės agentų daugiau, negu jų yra šiandien, 150 naujų teisėjų, tukstančių prisaiškintųjų. Visos šios cėromonijos, to paties Buknerio manymu, tik New Yorko valstijai kainuotų į 75 milijonus dolerių metuose. O kiek dolarių atseitų tai visai šaliai?

„Sausųjų“ Aktas. Sausieji scenoje pasizymėjo ne tiek skaitlinėmis, kiek idėjų dailium, papuostu doros reikalavimais, šeimynos laime, taupumo pavyzdžiais etc.

Jie įrodinėjo, kad ne 60 milijonų galionų medinio alkoholiaus

Kitaip sakant, rusai ima iš vokiečių prekių, kiek gauna, — bargan. O toks biznesis, reikia pasakyti, yra „poor business“.

Padarytoji Rusijos ir Vokietijos sutartis neduos nieko ypatingo nei vienai jų. Rusai, atgaivinimui šalies ekonominio gyvenimo, turėtų pirmiausia duoti savo šalies gyventojams plačios laisvės. Tai pakeltų gyventojų energiją, iniciatyvą; tai išjudintų iš miego Sovietų biurokratiją, kuri kaip ir caro ir kiekvienos autokratinės šalies biurokratija, neparodo našumo darbe, nei sumanumo bizny. Tai, iš kitos pusės, padėtų pamatą gavimui ilgų metų paskolos, kuri rusams yra būtina reikalinga. Vienok tai būtų ir smugis Sovietų činovninkams (biurokracijai), kurie veik visi yra komunistai. Ir sunku tikėtis, kad sovietai bent artimoj ateity pažvelgtų gyvenimo reikalavimams tiesiai į veidą. Jie bevelys ponauti ant ubagų, o ne tarnauti energingiems, veikliams ir sumanims piliečiams. Tokia jau yra visų autokratiškų šalių biurokratijos ypatybė.

V. P.

lius suvartota gerimams, kaip kad tvirtino „šlapiėj“, o tik 13 milijonų, kad naminių braavorų visoj šaly esama tik 17,000. Mirėjų del girtuoklystės skaičius girdi mažėjas. Kad degtinės šmugelninkai — bent 60% visų šmugelninkų — esantys svetimsaliai. Todėl reikia šmugelninkų pirštų dėmes fotografuoti, o pačius šmugelninkus deportuoti. Pensylvanijos gubernatorius Pinchot tikrino, kad Philadelphiaj seniau vakarais gatvėse galima budavo girtų suskaičiuoti nuo 150 iki 400, kuomet dabar jų esama tik 3. Iš 150 plaukų „tonikų“, kvėpalų ir kitokių skistimų dirbėjų 128 rasta nusikal-

LIETUVIAI AMERIKOJE

PITTSBURGH, PA.

Triukšmingas SLRKA. Seimas. Balandžio 19—22 dd., š. m., Pittsburgje įvyko Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje 40-tas jubilėjinis seimas, kuris buvo gana karštas ir triukšmingas. Seimo vedėjais išrinkta: pirm. — J. Šaučiūnas, ti ant ubagų, o ne tarnauti energingiems, veikliams ir sumanims piliečiams. Tokia jau yra visų autokratiškų šalių biurokratijos ypatybė.

V. P.

na triukšmingo katalikiškojo susivienijimo seimo. Vienok prie progos norisi padaryti keletas pastabų apie mūsų katalikų seimus. Visą laiką seimas buvo vedamas didžiausioje betvarėje. Šitos betvarės kaltininkais yra kaip patys delegatai, taip ir pirmininkas — seimo vedėjas, kuris matomai yra labai mažai prasilavinęs tokiam darbu, kaip didesnio susirinkimo vedimas. Ir kuomet pats pirmininkas negali susiorientuoti tinkamos tvarkos palaikyme, tuomet negalima nei norėti, kad delegatai užsilaukytų tvarkingai. Buvo net tokių atsitikimų: delegatai daro įnešimą, kad pirmininkas užleistų vietą savo pagalbininkui. Kyla diskusijos tarpe delegatų ir pirmininko perpykęs apleidžia pirmininko vietą, kurią užima jo pagalbininkas. Bet ir šioms permainoms įvykus nėra tvarkos ir seimas tęsiasi tokioj pat betvarėje, kaip ir pirmiau. Bet reikia pridurti, kad katalikų susirinkimuose tinkama tvarka palaikyti labai sunku ir tam reikalingas labai įgudęs pirmininkas. Mat katalikų susirinkimuose dalyvauja daug kunigų, kurie save skaito aukštesnes žmones ir todėl jie mano, kad jie turi privilegijos elgtis kaip jiems patinka, neprisiilaukiant jokios tvarkos nei taisyklių.

Vienas „šventablyvas“ kunigėlis pastebėjo, kad delegatai ne visi lankosi ant „šventų mišų“, kurios katalikų susivienijimo seimuose įeina į seimo darbų programą ir kiekvieną dieną tas yra kartojama. Bet ir iš delegatų pusės buvo tam kunigėliui atsakyta, kad ir kunigėliai atguzena į sesijas tik apie 10 val. ryte, taigi ir jie tas „šventas mišias“ lovoje gulėdami praleidžia. Vadinasi, nuog kunigėliams jau nebe tie laikai, kuomet žmonės nežiūrėjo ką kunigai darė, o tik klausė ką jie sakydavo. Šiandien ir geri katalikai žmonės jau išdrįsta stačiai į akis kuniganus pasakyti teisybės žodį ir be jokio dvejojimo pastebi, kad juknigai patys nesielgia taip, kaip kitus mokina elgtis ir nebrangi na to, ką įsako kitiems branginti.

Buvo įnešta ir gana daug diskusuoata, kad buvusiam „Garso“ redaktoriui p. Šimučiu, kaippo uoliam katalikų susivienijimo darbininkui, duoti bent vieno mėnesio algą viršaus to laiko, kurį jis išdirbo prie susivienijimo. Mat p. Šimutis dabar išvažiuoja Lietuvon, tai jam pinigai reikalingi ir esą tuo būdu būtų parodyta, kad katalikai savo veikėjus tinkamai įvertina. Bet nežiurint p. Šimučio draugų pastangų iškovoti jam bent vieno mėnesio algą, didžiūnos delegatų balsais tas įnešimas atmetas.

Po to vėl gana daug „faiutuosi“, kad tą nelaimingą atmetimą neįrašyti į seimo protokolą, nes tai paskelbus susivienijimo organe katalikams

1. Nutarta perkelti laikinai į Wilkes Barre, Pa., SLRKA. Centrà kaip to reikalauja teismo nuosprendis. Tuo pačiu sykiu nutarta kreiptis į Luzerne apskrėcio teismą, kad duotų leidimą kelti Centrà į kurį kitą didesnį Pensylvanija valstijos miestą ir jei tokis leidimas bus gautas, tai tuomet tą reikalą leisti visuotinu narių balsavimu nutarti.

2. Nutarta ateityje centro valdybą rinkti visuotinu narių balsavimu, kaip kad yra daroma SLA organizacijoje.

3. Sekantis seimas nutarta laikyti Cleveland, Ohio, kuris įvyks sekamais metais.

4. Centro valdybon išrinkta: P. Muliolis — pirm., Krušinskas — vice-pirm., J. Šalūnas — sekr., J. Stulgaitis — išd., V. Kvietkauskas ir Miliauskas — išdo globėjais. Naujai išrinktoji valdyba užims vietas nuo gegužės 1 d. š. m.

Tai maždaug svarbesnieji nutarimai iš to skaitlingo ir ga-

tusiais blaivybės įstatymui. Jie buvo tinkamai nubausti ir dabar liovėsi dirbė svaiginančius gerimams.

Blaivybės įstatymas esąs tikrai palaima namams. Jis davęs progos gyventojams geresniuose namuose gyventi, jaunuomenei mokyklai lankyti, jis su-laikąs ligas, padėdąs lengviau išgyti susirgusiems.

Blaivybės įstatymo šalininkai nužiuri dagi štai ką: girdi, darbininkų algos pakilusios ačiu tam, kad tapęs įvestas blaivybės įstatymas! Del to paties blaivybės įstatymo, pasak jų, ir darbininkų sutaupymai bankuose padidėję.

V.

bus didelė negarbė. Bet ir vėl būtų buvę nutarta priešingai buvusio „Garso“ redaktoriaus „honorui“, bet tik kuniganams pradėjus labai karštai „aiškinti“, kad paskelbus tokį dalyką laikraščiuose duosime progos laisvamaniams iš mūs juoktis, nubalsuota nedėti į seimo protokolą to atmetimo įnešimo. Vadinasi, paslėpta seimo tarimai, kad laisvamaniai jų nematytų ir nesijuokytų iš katalikų „šventablyvų“ darbų.

Seimas buvo laikomas prie uždarytų durų ir tik tie pašaliniai žmonės tegalėjo įeiti į seimo posėdžius, kuriuos rekomenduodavo bent vienas delegatas. Vienok pastebėjus kitiems delegatams, o ypač kuriam nors kunigui, kad ir rekomenduotaisi svečias nėra ištikimas, tai tokį maršalkos tuojaus be jokiu ceremonijų išprašydavo per duris lauk. Taip buvo pasielgta ir su „Laisvės“ reporteriu — jis tuojaus atsūdirė už posėdžių salės duriu.

Vadinasi, yra didžiausias skirtumas tarpe katalikiškojo susivienijimo ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimų ir visos tvarkos. Pastarasis Susivienijimas viską veikia atvirai ir nieko nesibijo, o katalikai su savo susivienijimo darbais ir net seimu slapstosi.

J.

Jono Butėno Koncertas.

Pittsburgho lietuviai dainos meno mylėtojai ir vėl turėjo progos išgirsti dainuojant Amerikos lietuvių mylimą dainininką — artistą Joną Butėną, kurio koncertas Pittsburgje įvyko balandžio 27 d., L. M. D. sveitainė. Programas išpildyta su pilnu pasisekimu, nors ir aiškiai pažymu buvo, kad pats p. Butėnas turėjo sunkią slogą. Taipgi vėliaus teko sužiūti, kad ir pianas buvo visu tonu žemesnis tarptautinio laipsno, kas irgi sudarė nemažą sunkumo dainininkui, nes žemesnės gaidos siekė jau tik basui pilnai išimamos žemumos. Vienok nežiurint šitų trukumų p. Butėnas savo dalį sudainavo gražiai ir efektyviai. Todėl reikia pripažinti, kad p. Butėnas jau geras ir žymus artistas, nes ir tokius didelius trukumus pajėgia nugalėti ir savo daina sužavėja publiką.

Apart p. Butėno programos išpildyme dalyvavo ir vietinės jėgos: p-lė Milda Virbickiūtė labai vykusiai paskambino Paderevskio „Minuetą“ ir akomponiavo smuikininkams — Vytautui Virbickiui ir p-lei B. Martinioniutei, kurie dviem atvėjais pagrojo smuikų duetas. P-lė Rozalija Lukoševičiūtė — sopranas sudainavo vieną dainelę. Šita jauna dainininkė turį labai malonų ir gražų balsą, tik jau reikia kiek daugiau pasimokinti ir pasilavinti dikijos. Jei ji rimtai lavintųsi muzikos ir dainavimo, tai su laiku būtų galima iš jos neblogos dainininkės susilaukti. Taipgi dviem atvėjais sudainavo ir kita Pittsburgje jau pasižymėjusi dainininkė — p-lė Ona Linionitė — sopranas. Šita dainininkė jau matomai kiek daugiau prasilavinusi, bet šį vakarą kaž kodėl lyg ir ne upe buvo dainuoti.

Abelnai paėmus koncertas padarė malonų ir harmoningą įspūdį ir kiek teko patirti, tai susirinkusi publika buvo pilnai patenkinta koncertu. Publikos atsilankė vidutiniškai ir rodos koncertas ir medžiaginiu žvilgsniu bus pasisekęs.

Klausytojas.

WORCESTER, MASS.

Lietuvių pramonė.

Iš mūsų kolonijos daug yra rašoma laikraščiuose apie mūsų veikimą dailės ir politikos srity, bet mūsų industrialj judėjimą — mūsų pramonę mažai kas paličia. O juk mūsų didelėje kolonijoje daug yra lietuvių, pasekmingų ir nepasekmin-

gy pramoninkų. Vieni jau nuo senai biznize ir kas kart auga, kitiems nekaž kaip sekasi ir palaikę trumpą laiką bankrutija.

Tas, beabejonės, priguli nuo gabumo ir mokėjimo vesti biznį. Nes dabar yra kur kas sunkiau pramoninkui vesti biznį, negu kelioliką metų atgal. Dabar daug didesnė kompeticija. Taipgi pirmiau lietuvis džiaugdavos radęs kur lietuvių biznierių ir tuoj tapdavo jo nuolatinis kostumeris. Dabar jau kitaip. Jau bent kiek metų Amerikoje išgyvenęs lietuvis ir pramokęs anglų kalbos, apsižiūrėjęs aplink, norėdamas ką nusipirkti, ypač ką didesnio, išvaikščios visur ir nepatingis į „didmiesty“ nueiti ir paskui jau visur apsidairęs ateina „gudrus“ pas savą lietuvišką biznierių.

Čia mes turime daug visokių lietuviškų pramonių — biznių, kaip tai: Valgyklų, mėsinų, barzdaskutyklų, batų krautuvių, drapanų krautuvių, „ice cream“ išdirbystę, „ice cream“ krautuvių, „tonic“ (soda) išdirbystes, kriaučiū „šapų“, kontraktorių — budavotojų, real estate agentų, duonos kepyklų, daktarų, advokatų, muzikantų ir daug kitokių. Iš to viso skaitytojai mato, kad mes neblogai krutame. Yra puikus dalykas, kad lietuviai griebiasi biznių neatsilikdami nuo kitų ateivių. Bet nesmagu yra patėmyti, kad mes lietuvių neuztektinai simpatizuojame ir palaikome savo pramonę. Kasdiena susiduriant su įvairiais lietuvių biznieriais, galima išgirsti išmetinėjimų, kad vien iš lietuvių jau negalima padaryti pragyvenimą, bet reikia tikėtis, kad ir svetimtaičiai ateitų. Taip dalykams esant, ne visiems biznieriams tas yra pasiekiamas, nes stoka štai ko: gero pažinimo anglų kalbos, pažinimo amerikonų būdo, jų reikalavimų, jų tavorų, apsiėjimo su pirkėjais ir tt.

Gerai gyvuojančių lietuvių biznierių būtų įdomi istorija jų biznio išsivystymo, nes visų ir visuomet pradžios sunkios.

Gerai būtų sužinoti kaip pirkėjams taip ir tiems, kurie rengiasi kurią dieną eiti į biznį. Bet visus aprašyti vienu kartu negalima. Jeigu man laikas pavėlysi ir laikraštis duos vietas aš apie juos paėliui parašysiu anksčiau ar vėliau.

Šį kartą negaliu praleisti nepaėmings ir negaliu ne statyti, kaip pavyzdį, sumanų biznierių pramonininką Juozą Baltramaitį, kuris yra vėdėju didžiausios lietuvių drapanų krautuvis bendrovės (American Clothing Corp.), kurį randasi 10 Millbury St. Tai yra graži krautuvių įtaisyta naujausia, viskas tvarkiai sudėstyta, mandagus patarnavimas ir tavorai įvairūs: yra iš ko pasirinkti. Bet kol tas pasiekta, daug skursta ir vargta. P. Baltramaitis, budamas siuvėjas, jau keliolika metų atgal pradėjo kriaučių dirbtuvę. Bandė vienur, bandė kitur, bandė vienas, bandė su partneriu. Visokių keblumų daugybė. Vienoje vietoje nesisekė, kitur sudėgė, trečioje vietoje jį apvogė ir tt. Bet jis nenupuolė dvasioje. Jam kilo mintis, kad būtų gerai sutvėrus korporaciją. Tas nelengvai pasiekiamas dalykas. Keletą metų auklėjo tą užnamymą. Pagaliaus, radęs pritarėjų, tarpe kurių bene daugiausiai pritarė užnamymui p. Sidabras ir J. Svirskas, tapo įsteigta korporatyviška drapanų krautuvių 1920 metais. Legaliskai inkorporuota su čarteriu likosi 1921 metais. Su p. Baltramaitių priešaky naujas biznis pradėjo savą darbą. Pradžia sunki, ypač tos nereikalingos žmonių kalbos: tai subankrutys, tai nuneš žmonių pinigų, tai sukūktas reikalingi pinigai ir daug tam panašių. Bet ačiu ištvėrmei ir labštumui vėdėjo Baltramai-

gerai gyvuojančių lietuvių biznierių būtų įdomi istorija jų biznio išsivystymo, nes visų ir visuomet pradžios sunkios.

Gerai būtų sužinoti kaip pirkėjams taip ir tiems, kurie rengiasi kurią dieną eiti į biznį. Bet visus aprašyti vienu kartu negalima. Jeigu man laikas pavėlysi ir laikraštis duos vietas aš apie juos paėliui parašysiu anksčiau ar vėliau.

Šį kartą negaliu praleisti nepaėmings ir negaliu ne statyti, kaip pavyzdį, sumanų biznierių pramonininką Juozą Baltramaitį, kuris yra vėdėju didžiausios lietuvių drapanų krautuvis bendrovės (American Clothing Corp.), kurį randasi 10 Millbury St. Tai yra graži krautuvių įtaisyta naujausia, viskas tvarkiai sudėstyta, mandagus patarnavimas ir tavorai įvairūs: yra iš ko pasirinkti. Bet kol tas pasiekta, daug skursta ir vargta. P. Baltramaitis, budamas siuvėjas, jau keliolika metų atgal pradėjo kriaučių dirbtuvę. Bandė vienur, bandė kitur, bandė vienas, bandė su partneriu. Visokių keblumų daugybė. Vienoje vietoje nesisekė, kitur sudėgė, trečioje vietoje jį apvogė ir tt. Bet jis nenupuolė dvasioje. Jam kilo mintis, kad būtų gerai sutvėrus korporaciją. Tas nelengvai pasiekiamas dalykas. Keletą metų auklėjo tą užnamymą. Pagaliaus, radęs pritarėjų, tarpe kurių bene daugiausiai pritarė užnamymui p. Sidabras ir J. Svirskas, tapo įsteigta korporatyviška drapanų krautuvių 1920 metais. Legaliskai inkorporuota su čarteriu likosi 1921 metais. Su p. Baltramaitių priešaky naujas biznis pradėjo savą darbą. Pradžia sunki, ypač tos nereikalingos žmonių kalbos: tai subankrutys, tai nuneš žmonių pinigų, tai sukūktas reikalingi pinigai ir daug tam panašių. Bet ačiu ištvėrmei ir labštumui vėdėjo Baltramai-

gerai gyvuojančių lietuvių biznierių būtų įdomi istorija jų biznio išsivystymo, nes visų ir visuomet pradžios sunkios.

čio, viskas liko pergalėta. Biznis pradėjo eiti smarkiai. Jau keli darbininkai dirba. Kalbos aptyla ir net patys šmeižėjai pamiršę tapo tos krautuvės kostumieriais.

Cia tai puikus pavyzdys mūsų biznieriams. „Never say die“. „Fight to the finish“. Tokių obalsių laikydamasis p. Baltramaitis laimėjo. Apart to, p. Baltramaitis neapsakomas populiariskumas ir visur dalyvavimas pagelbsti publikoje užduotą išsidiirbti. Pavyzdžiui, surengtas koncertas, teatras, prakalbos, piknikas ar renkamos kur aukos, parduodami L. Bonai, — p. Baltramaitis visur eina, jo vardas visur skamba.

Tokiu budu nerasi Worcesterio lietuviu, nežiurint kokių pažiūrų jis nebutų, kad apie jį ne tartų gerą žodį. Čia aiškūs žmogus mokėjimas vesti biznį ir drauge mokėjimas su pirkėjais susidraugauti. Todėl biznis auga kaip ant mielių.

Tiek šį kartą apie tą, kitą kartą parašysiu daugiau apie kitos rūšies lietuvių pasekmingai vedamus biznius ir jų vedėjus.

Korespondentas.

PHILADELPHIA, PA.

Balandžio 21 d. š. m. Liet. Muz. Svetainėje įvyko Gedemino Klubo burtininis susirinkimas, kurį vedė pirm. Ig. Liepa. Aukalbijus klubo bėgamus reikalus, tarpe kit ko, geros valios klubo nariai sumetė aukų deviniu dolerius streikuojantiems audėjams Passaic, N. J.

Taipgi klubas nutarė prisidėti prie šaukiamo Visuotinio Amerikos Lietuvių Seimo ir papildymui Laikinojo Komiteto išrinkti keturius veiklius darbuotojus: M. Munkelevičiū, D. Bairuną, Kl. Steponavičių ir Ig. Liepą. G. Klubas nutarė, beto, suteikti didžiąją Muzikalę svetainę veltui (dykai) Seimo sesijoms laikyti. Tai yra didžiai girtinas klubiečių nutarimas. Dabar tik Amerikos lietuviai turėtų susidomėti, kad šiais metais visuotinė seimų susaukus.

Vitury.

KULPMONT, PA.

Po streiko, žmonių buvusių kiek pagerėjus ir gyvenimui pradėjus grįžti į normales vėžes, vietos lietuvių jaunuolių muzikos mokykla atsidarė gegužio 8 d. ir tęsis neapbrėžtu laiką. Pamokos bus laikoma kas šeštadienį, 2 val. po pietų. Lietuvių salėje. Mokinama bus griežti smuiku. Mokytojai apsiėmė aukštai muzikoje išsilavinęs p. H. White iš Ashland, Pa. Mokiniais gali būti visi berniukai ir mergaitės nuo 8 metų amžiaus ir senesni.

Norinti muzikos mokyti nepraleiskite progos — kaip senesnieji, kurie pareitus metus mokyklėlę lankėte, taip ir nauji, — visi esate kviečiami ateiti į Tainio Studiją ir užsiregistruoti.

Muz. Mokyk. Organiz.

EDWARDSVILLE, PA.

SLA. 1 kp. Buvusios Sekretorės Vestuvės.

Balandžio 28 d. išėjo už vyro SLA. 1-mos kuopos buvusio sekretorė p-lė S. Maciavičiūtė su p. A. Praškevičiumi iš Cleveland, Ohio. Šliubas duota Kingstono lietuvių katalikų bažnyčioje 6-tą val. vakare. Ceremonijoj dalyvavo daug Wilkes Barre miesto advokatų, buvęs miesto majoras J. V. Kosek, šerifas R. L. LaBar ir daug kitų įžymių vietos visuomeniniam ir politiniam gyvenime asmenų. Vestuvių vakariene iškėlė p-nia Emilija Tarmelienė, SLA. 1 kp. pirmininko žmona.

P-lė Stefanija Macevičiūtė buvo plačiai žinoma visame Wyomingo klonyje kaip gabi ir sąžininga darbuotoja taip vi-

profesijoj. Tulas laikas atgal ji sekretoriavo buvusiam mies to majorui J. V. Kosek'ui, vėliau dirbo Luzerne pavieto teisme, o taipgi šerifo ofise. 1925 m. buvo išrinkta SLA. kuopos finansų sekretoriumi ir tapo tvarkaus finansinių khopos reikalų vedimo pavyzdžiu. P-nas Antanas Praškevičius yra gabus biznio vedėjas, plačiai žinomas Cleveland biznierių tarpe žmogus, dabartinis SLA. 14-tos kuopos pirmininkas, tautiškos srovės principų rėmėjas. Jaunavedžiai, paviešėję kurį laiką čia, išvažiuos apsigyventi Clevelande. Linkėtina p-nam Praškevičiams laimingo gyvenimo.

Kaimynas.

Motinos kurios negali penėti krūtimis savo kūdikį tegul nedaro bandymų su kitais maistais, bet lai vartoja šį sauju ir alsaharį kūdikį maistą

Borden's EAGLE BRAND CONDENSED MILK

Nekaltink Kūdikiu

Vėrkamas yra vienintelis būdu turintis kūdikis gali jums pasiskirti, kad jis jaučiasi nesmagu. Kiekviena motina žino ar jos kūdikis verkia dėl išalkimo, skausmo ar pykčio. BAMBINO Kūdikų Geriausias Draugas nepatenkins kūdikio alkio, tačiau jis užkra patenkins jo skausmą ir apgalės jo pyktį, jei vidurių užkietėjimas yra to priežastimi. Pateikite BAMBINO veltui, slaugančiam pavyzdinės bonkutes. BAMBINO galite gauti pas savo vaistaininką arba tiesiai iš laboratorijos po 75c už bonką. F. AD. RICHTER & CO. Bery and So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS DEL APRUPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEKATOS.

STRAPSNIS 174. Maudymas.

Kūdikį reikia kasdien prausti, laiką nureguliuojant pagal laiką penėjimo ir pravėdinimo. Geriausia yra rytas, bet galima ir vakare. Nereikia kūdikio maudyti po penėjimui, arba neužilgo prieš išvedimą laukan. Iki bamba neužgis, reikia trinti tik su kempine. Po to vartoti vonelę. Per pirmą mėnesį vandens temperatūra lai buna apie 95—100 laipsnių Fahrenheito, laipsniškai mažinant iki bus 90 gale metų. Rekomenduojama įstaisyti maudytės termometras. Ausis ir nosį reikia švelniai išvalyti su vata. Seilių gleivė gerklėje pas kūdikį taip plona, kad mažiausias patrynimasis gali i drėksti ir atverti kelią užsikrėtimui. Todėl patariama, kad motina neprieleistų burnelei apsiurvinti ir tada nereikės plauti. Po šeštam mėnesiui kūdikio gerklė galima valyti su minkštu audeklu nemygant, o kada dantys pasirodo, tai galima vartoti švelnių šepetuką. Kaip tik kūdikis užauga tiek, kad gali mokintis, reikia jį pratinti dantis valyti.

Maudymas.

Soda Prausimas. — Prausimas su soda patarnauja gana gerai tada, kada šilta, ypatingai vasarą. I kiekvieną golloną vandens reikia dėti du šaukštelius sodos. Vandens temperatūra turi būti ta, prie kurios kūdikis jau pripratus. Užtenka laikyti jį dvi iki keturių minutų. Odoje tada neturėtų būti jokio trynimosi. Kūdikį reikia nusauninti su švelniais abrusais.

Skrudų prausimas. — Skrudos irgi naudingos del karščių. I vandenį reikia įdėti vieną puodelį skrudų ir daryti taip pat kaip su sodos prausimu.

Muštardos prausimas. — Muštardos prausimai naudingi nerviskumo ir nemiegojime. Prirengiant maudyne, dek pilną šaukštą muštardos į šešius galionus šilto vandens. Kūdikį laikyk vandenį dvi ar tris minutes, o išėmus gerai nutrink odą ir tuoj guldyk. Tu budu kūdikis gaus ramaus ir atgaivinančio miego.

Didžiausi problema kiekvienos motinos yra tada, kada jos krutų pienas išsenka, ir jai rupi koki maistas reiks kūdikiui duoti idant jis sveikas būtų ir augtų stiprus ir vikras.

Ruffles ir "Charlestono" Šokis.

Sok ir streptek ir galva kraipyk! Bet saurekis neperkirk savo šokėjui akis pleiskanom. Itikro yra apgalėtina, kuomet žmogus apsilėdžia pleiskanom. Ruffles Pleičianų mirtinias priešas tuojau apvalys jus nuo to įkraus ir naikinančio parazito. Pateikite bonką per savaitę ar dvi dienas, o busite nustebinti. 65c vaistinėje arba 75c, per pašta tiesiai iš laboratorijos. F. AD. RICHTER & CO. Bery and So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Borden's Eagle Pienas išriso tą problemą tukstantims ir tukstantims motinų bėgy paskutinių šešiasdešimt metų. Daugiau vaikų tapo išauklėta su Eagle Brand negu su visais kitais preparatais sykiu sudėjais. Žindykit, supranta, pati kūdikį jei

galite, bet nebandinkit visokių maistų apie kuriuos mažai žina. Eagle Pienas yra sveikas ir grynas, beto lengvai suvirškomas. Skaityk šituos straipsnius atyžiai kas savaitę ir pasidėk ateičiai.

Telegrafinės Pinių Perlaidos 50 Centu

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo sistemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės asiusti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiau u laiku, už pigiausių kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS.

Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Inigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išokēt kam reikia gražinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityti 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

Table with 3 columns: Amount in Litai, Price in Dollars, Price in Cents. Rows include 100 litų \$11.25, 200 litų 21.50, 300 litų 32.00, 400 litų \$42.50, 500 litų 52.75, 600 litų 63.00, 700 litų \$73.25, 800 litų 83.50, 900 litų 93.75.

Money orderius reikia pirkti ant vardo:

Naujienos,

1739 So. Halsted St., CHICAGO, ILLINOIS.

Babravičiaus Rekordai

„Vienybės“ Rekordų Skyrius specialiu užsakymu įsigijo iš Columbia Kompanijos sekamus Babravičiaus rekordus, kurie buvo skirti išleisti tik kovo mėnesy.

„Plaukia Sau Laivelis“ ir „Karvelėli“ (12 colių kaina \$1.25) „Aguonėlis“ ir „Kur Bakužė“ (10 colių 75c.)

Kaina abiejų rekordų su persiuntimu \$2.75 Kartu užsakykite ir Kipro Petrausko „Dudėlė“ (10 colių 75c.) ir „Stasys“ (10 colių 75c.)

V I E N Y B Ė,

193 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

REIKALINGI AGENTAI

Mums reikalingi agentai tuojaus visose kolonijose nuolatiniai arba tik liuoslaikiu. Atlyginimas yra geras ir proga gera paprastam žmogui pasidaryti pinigų nuo \$50 iki \$75. Kas mėnesy liuosu laiku. Reikalaukite visų informacijų dykai.

Vyrai ir moterys gali būti mūsų agentais. Moksleiviams yra gera proga užsidirbti pinigų atliekamu laiku nuo mokinimosi.

S A N D A R A,

327 E Street, BOSTON 27, MASS.

D A B A R U Ž S I R A Š Y K

'AMERIKOS LIETUVI'

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramų pasiskaitymu, naudingų mokslinių straipsnių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninių kalendorių. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį. Reikalaujant agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVI, parduvinėti knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip: "AMERIKOS LIETUVIS" 14 Vernon Street, WORCESTER, MASS.

Kas tai yra —

„ZMONIJOS ISTORIJA“

Tai yra puikiausia paveiksluota, 500 suvirš puslapių knyga pradanti apsakoti žmonijos gyvenimą ant žemės su pradžia jos vystymosi iš žemesnių gyvunų, apsakoma plačiai tą šiose dienose svarbų klausimą, Evoliuciją.

Leidžia „Dirva“ — kas iš kalno užsiprenumeruos gaus už \$2.00 (ir 25c. už persiuntimą.)

Didžiausias veikalas už tokius pinigus! Prenumeratorių vardai tilps toje knygoje. (Reikalaukite cirkuliro dykai, pasižinančio apie knyga)

„G A L I U N A S“

Drama iš Lietuvių pasakiškų kovų su žmogėdžiais senovės laikuose. Irgi leidžiama prenumerates keliu, kaina dabar tik 25c. Po išspausdinimo bus 50c. ar 75c.

„DIRVOS“ KNYGYNAS,

3352 Superior Avenue, CLEVELAND, O.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

- Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 100 Apdranda ir Pašalpa — pusl. 82 10c. Daktaras iš Prievaratos (Komedija) 20c. Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c. Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 20c. Kas iš Kur Pareina? 20c. Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai 20c. Kelionė į Sidlavą — pusl. 48 15c. Konradas Velenrodas — pusl. 24 15c. Kražių Skerdynės ir Jos pasekmės 15c. Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu pusl. 102 35c. Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 40c. Liudvikas Pasteris — pusl. 48 15c. Nuo Degtinės — pusl. 19 10c. Petras Žemaitis — pusl. 69 20c. Perspėjimas apie Šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c. Susiprato — pusl. 64 20c. Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 10c. SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo apdarais 2.00 Viršminėtas knygesles SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

- Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells) 292 pusl. 2.25 Angliškas-Lietuviškas Žodynas, 334 pusl. 6.50 Geografija arba Žemės Aprašymas, 467 pusl. 3.00 Rankvedis Anglų Kalbos, 310 pusl. 2.50 Žinynas (iš įvairių mokslo šakų) 392 pusl. 2.25 Tukstantis ir Viena Naktis — 298 pusl. 1.25 Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo pradžia) 125 pusl.75 Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis aritmetikos pradžia) 103 pusl.50 Lietuvos Žemlapis 1.00 Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų) 4.00 Lietuvių Tautos Istorija — 1923 m. leidinys — 260 pusl. 1.00 Kunigas Macochas—4-rių aktų tragedija 35c. Laimės Ieškotojai — 4-rių Veišmų Drama 40c. Alenutė — Perstatymas Dviejuose Aktuose — 36 pusl. 25c. Aisopo Pasakos — pusl. 364 \$1.25 Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00 Žodynas lietuviškai-angliškai ir angliškai lietuviškos kalbų. Sutašė A. Lalis. Pustl. 1,274. Kaina \$10.00 žmogaus Pareigos — pusl. 245 1.00 Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc. Eglė (žalčių Karalienė) \$10.00 Žalčio ir Gulbės Dievaičio duetas 75c. Liet. Dainos \$1.50 Birutės arija 30c. Pasaka (Dramatiška daina) 80c. Kanklės 1920 m. \$2.00 Aras, kvartetas 40c.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 307 W. 30-th Street NEW YORK, N. Y.

RIMBAS

Puikus ir Didelio Formato Juokų ir Satyros Mėnesinis Žurnalas

Išėina pradžioje kiekvieno mėnesio. „Rimbe“ susispitę geriausi Amerikos ir Lietuvos humoristai ir karikatūristai. Telpa kunigo DRIMBOS pamokslai, labai puikios originalės eilės, MELAGIO pastabos ir daug visokių naujenybių. Tokio laikraščio lietuviui dar neturėjo. Jis „bytina“ visus buvusius juokų laikraščius.

Kaina: Amerikoje, vieno numerio — 10c. Prenumerata metams \$1.00. Lietuvoj prenumerata metams \$1.50; vienas ekzemplierius — 15c. Agentams duodame 50%. Pinigus siųskite „Rimbo“ Administ., 3 Bateman Pl, So. Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

IŠ SLA. 126 KUOPOS SUSIRINKIMO.

Gegužės 7 d. vakare. SLA. Centro raštinėje, įvyko SLA. 126 kuopos susirinkimas, į kurį atsilankė gana skaitlingas būrelis narių. Iš kuopos komisijos sutvėrimui naujos SLA. kuopos Bronkse raporto paaikšėjo. Kad nauja kuopa greitai laiku bus galutinai sutvėrta. Nors naujoji kuopa turi prirašius apie 20 narių, tačiau iki šiol dar daugelis nebuvo pasidarakę ir todėl aplikacijų negalima pasiūsty Centrai ir tik todėl dar negautas naujai kuopai čarteris. Bet tas viskas bus greitai laiku atlikta ir tuomi pasidarakę pasirūpinti tos kuopos vyriausiu organizatoriumi p. Kscenaitis, kuris išrinktas ir pirmininku naujosios kuopos.

Toliaus pakelta klausimas dėl kišimosi SLA. 5-to apskrificio valdybos į naujos kuopos Bronkse tvėrimo reikala ir nutarta duoti vardu kuopos tinkamas paaikškinimas į tuos visus nepamatuos užmetimus apskrificio valdybos. Visgi gana keista, kad apskrificio valdyba mėgina sukelti intrigas to darbo plotmėje, pasirėmus vien pašalinės spaudos paskalais.

Išrinkta komisija Seimui įnešimus paruošti ir pagaliau nutarta iš kuopos išduoti paskirti 10 dol. į SLA. Jaunuolių švietimo Fondą ir 10 dol. į SLA. Našlių ir Našlių Fondą, kuriuos kartu su pasveikinimu Seimui pasiūsy kuopos valdyba. Tai gražus darbas, kad Centro kuopa paskyrė tokią gausią auką SLA. svarbiems Fondams. Ypač padaryta graži pradžia papildymui Jaunuolių švietimo Fondo ir linkėtina, kad ir kitos kuopos pasektų šita gražų narys.

ŽYMŲS AMERIKIEČIAI VYKSTA LIETUVON.

SLA. organizacijos senas veikėjas ir dabar tarnaujantis S. L. A. Kontrolės Komisijoj p. Jonas W. Liutas gegužės 12 d., laivu „George Washington“, su savo šeima išvyko Lietuvon. Iki šiol p. Liutas buvo United States Lines generaliam ofise lietuvių departamentu vedėju, o dabar paskirtas generaliu atstovu šios įstaigos Lietuvoje. Jisai užims vietą p. K. Norkaus, reorganizuotoje U. S. Lines Generalėje Atstovybėje Kaune. Todel p. Liutas su visa savo šeima išvyko į Lietuvą ilgiam laikui. Sveikiname gerb. SLA. darbuotoją p. Liutą su įgijimu augštos vietos Amerikos valdžios įstaigoje!

Atsisveikinimui su p. Liutu U. S. Lines įstaiga su nekuriomis p. Liuto draugais surengė puikų pokilį gegužės 10 d. „George Washington“ laive. Šiame pokily dalyvavo gražus būrelis svečių ir visi apgailėdami netekimą p. Liuto Amerikos lietuvių gyvenime linkėjo jam laimingos kloties atsakomingsose pareigose. Apie pokilį ir patį iškeliaimą plačiau aprašysime sekamam „Tėvynės“ num.

Gegužės 10 d. atsilankė SLA. Centre ir „Tėvynės“ redakcijon SLA. 21 kuopos iš Detroit, Mich., daktaras-kvotėjas, Dr. J. J. Jonikaitis. Gerb. SLA. darbuotojas pranešė, kad gegužės 15 d. laivu „Majestic“, irgi išvyksta Lietuvon nors trumpam laikui paviešėti ir pasilsėti. Prie progos ketina aplankyti ir kitų šalių žymesnes vietas, ypač tokias vietas, kurios yra įdomios ir svarbios gydytojo profesijai.

LANKĖSI „TĖVYNĖS“ REDAKCIJOJ.

Krutamųjų paveikslų korporacijos — F. Valuskis Pictures Corporation — pirminkas lankėsi „T.“ Redakcijoj penktadieny, gegužės 7 d. Jis rodys kru-

tomais paveikslais veikalą „Naktis Lietuvoje“ New Yorke kunigo šeštoko parapijos svetainėje. Kitas parodymas įvyks kun. Kodžios parapijos salėj gegužės 15 d., pradžia 8 val. vakare. Parodymai taipgi bus: New Haven, Conn. gegužės 23—24 dd., Waterbury, Conn., gegužės 25—26 dd.

Geguž. 10 d. atsilankė „Tėvynės“ Redakcijoj p. K. Genys, SLA. 143 kp. finansų sekretorius iš Saranton, Pa.

LAISKAS IŠ KELIAUJANČIŲ LIETUVON.

Pranas Bajoras, SLA. 83-čios kuopos narys ir „Tėvynės“ Redakcijos įgaliotas korespondentas, praneša, kad išvykęs Lietuvon laivu „Columbus“ burs lietuvių pasiekęs jau Plymouth'ą. Lietuvių šiuo laivu važiuoja į 20. Sugyvena jie gražiai. Kai kada vakare pasigirsta ir lietuviška dainelė. Kadangi didžiama kelevių vokiečiai, tai pridėjus vokišką alų, dar budami jurėse, keliauninkai pasijuto gyveną Vokietijoj. P-nas Bajoras velija viso labo Susivienijimo Centro ir „Tėvynės“ štabui ir Brooklyno lietuviams darbuotojams.

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS MOTERIMS.

Viešojo mokykloje (Public School), 242 W. 109-th St., New York, pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 1 iki 3 val. po pietų, o penktadieniais nuo 10 ryto iki 12 val. dienoms.

Viešojoje mokykloje, kuri randasi 140 W. 102-nd St., N. Y., kambarys 35, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 3:15 iki 5 val. po pietų.

Wilson mokykloje, 239 W. 69 St., New York, trečiadieniais nuo 1:30 iki 3:15 val. po pietų, penktadieniais nuo 3:15 iki 4:30 val. po pietų.

Visose šiose vietose pamokos anglų kalbos teikiama veltui. Čia taipgi teikiama pagalbos gavimui pilietybės popierų. Jeigu kurios motery, norinčių mokytis anglų kalbos, negalėtų palikti namie vienu kudiškiu, jos gali atsivesti arba atvežti savo kudiškius mokyklon, kur kudiškiai bus prižiūrimi iki jų motinos mokinsis.

TAIKOS SAVAITĖ.

Daugelis New Yorke ir Brooklyno draugijų, kurios yra priešingos karėms ir kurios darbuojasi taikos vykinimui pasauly, rengia visą eilę paskaitų, prakalbų ir kitokių parengimų, taikomų tikslu aiškinti karių blogumą, pasekmingos kovos su militaristais priemones, supažindinti visuomenę su tuo, kas yra daroma kitose šalyse tokiu pat tikslu. Taikos savaitės progama dalyvauja įžymiausios New Yorke ir Brooklyno taikos šalininkų jėgos.

Taikos savaitės programos yra sekamas: Trečiadieny, gegužės 12 masinis mitingas, vieta Temple Emanu El, 5-th Ave. ir 43-rd St., New York, pradžia 8:15 vakare. Ketvirtadieny, gegužės 13, skaitymas dramatinio veikal „Mahatma“, kuriame nušviečiama gyvenimas garsaus Hindų kovotojo už taiką, Ghandi, gyvenimas. Skaitys žymūs amerikiečiai, anglai ir indusai aktoriai, muzika, kalba kunigo John Haynes Holmes, vieta: Community Church, Park Ave. ir 34 St., New York, pradžia 8:15 val. vakare. Penktadieny lošimas ir kalbos, kalbės Norman Thomas, Rose Schneiderman ir prof. Le Roy Bowman, vieta Labor Temple, 2-nd Ave. ir 14 St., New York, pradžia 8:15 val. vakare. Šeštadieny 3 val. po pietų lošimas, prakalbos etc., vieta Clinton High School, 10-th Ave. & 59 St., New York; 8:15

val. vakare muzika, įvairių tautų kalbėtojai, vieta Stuyvesant High School, 15 St. & 1-st Ave., New York. Septintadieny, gegužės 16 dieną 8 val. vakare Išganytojus bažnyčioje, „Peerpont St. & Monroe Place, Brooklyne, prakalbos, kuriose dalyvauos įvairių tautų kalbėtojai, jų tarpe indusai ir chinietis. 8:15 val. vakare prakalbos Bronx, Bronx Free Fellowship name, 1301 Boston Road. Kalbės John H. Holmes. Pirmadieny, geg. 17 d. 8:15 val. vakare krutamieji paveikslai, užvartyti: „Pekla ir Kelias iš Jos“, vieta Labor Temple, 14 St. & 2-nd Ave., New York, prakalbos taipgi; 8:15 val. vak. masinis mitingas Morris High School, 166 St. & Boston Road, Bronx. Antradieny, gegužės 18 d. 8:15 val. vak. lošimas veikal „Mahatma“, vieta Labor Temple, 14 St. & 2-nd Ave., New York, prakalbos irgi.

REIKALAVIMAI

Reikalaujam agentų ir agentų del pardavinėjimo Deksnio garsių gyduolių nuolatiniu laiku arba atliekamam laiku vakarais gali užsidirbti nuo 50 iki 100 dolerių ir daugiau savaitėje. Rašykite del platesnių informacijų.

DEKSNIS OINTMENT CO., 518 Main Street, HARTFORD, CONN.

Tel. Empire 7365 Dr. F. MATULAITIS 322 Holbrook Ave., DETROIT, MICH.

MOTERŲ GLOBOS VAKARĖLIS.

Moterų Globos Draugijos pastangomis surengta „Dėžučių Va karėlis“ Brooklyne, „Vienybės“ svetainėj. Svečių dalyvavo gražus burys. Visi smagiai pašoko. Pirkta dėžutės, kurias moterys buvo atnešusios vakarėlin. Kai kurių dėžučių kaina daryta iki 7 dolerių su viršum. Reikia tarti moterims aci. Dar labiau dėkingi bus Lietuvos našlaičiai, kuriems vakarėlio pelnas teks. O pelno, be abejonės, liko gražaus. Koresp.

VAIČKAUS DRAMOS TEATRAS.

Sekdadieny gegužės 9 dieną, kun. Pauliuko parapijos svetainėje Vaičkaus Dramos trupė statė scenoje veikalą „Gyvi nabašinkai“. Tai yra trijų veiksmų komedija. Šis veikalas Reporterui teko matyti scenoj dar Lietuvoje. Jis matė jį vaidinant Amerikoje. Dabar jis matė jį scenoj ketvertu ar penktu atvėju.

Tie patys žodžiai Lietuvoje; tie patys žodžiai ir scenerija čia Amerikoje keletas metų atgal ir dabar; tie patys scenerijos trukumai. Bet koks skirtumas tarp seniau matytų lošimų ir dabartinio p. Vaičkaus trupės lošimo! Tartum, veikalas kitas būtų. Ak, juokėsi žiūrėtojai ir seniau. Kai kurie lošėjai išpildė savo roles gerai ir pirmiau. Bet buvo klaidų, buvo daug ydų lošime, todėl pyktis pagaudavo žiūrėtoją, kad štai, ve, sugadino tą ar kitą gražią ir gyvą veikalą vietą. Teko nervuotis ir del vedėjo darbo, del sustatymo kambary rakandų, del supgrupavimo scenoj aktorių, del daugybės kitokių smulkmenų, kurios visos tinkamai išpildytos būtų galėjusios priduoti lošimui iliuziją realumo, tikrenybės.

Šitos visos ydos patyrusiam ir gabiam artistui, p. Vaičkui, statant scenoje „Gyvuosius nabašinkus“ pašalinta. Ir todel pats veikalas išrodė lig kitas. Daugelis mūsų lošėjų mylėtojų lošia nebologai. Jie kalba, jie stengiasi tinkamai savo balsą kontroliuoti, jie veikia, arba, kaip mes čia, Amerikoje, esame pratę kalbėti — „aktina“. Bet toli gražu mūsų mėgėjai negali įveikti visų lošimo smulkmenų, neįstengia parodyti charakteringumo išvedamų scenos asmenų, kokį parodo p. Vaičkus ir kiti profesionalai. Artistai, Tiesa, ir šiame vaidinime dalyvavo ne visi profesionalai. Tačiau gabaus lošėjo suorganizuoti, jis sulošė, mano supratimu, „Gyvuosius nabašinkus“ geriau, negu yra sulošęsi kalbamą veikalą bile kuri mėgėjų grupė, kurią teko matyti pirmiau. Patartina visiems lietuviams pamatyti p. Vaičkaus Teatrą scenoje. Vaičkaus Teatro maršrutas yra sekamas: Hartford, Conn. gegužės 13

dieną; Waterbury, Conn. gegužės 14 d.; New Britain, Conn. geg. 16 ir 17 dd.; Worcester, Mass. gegužės 21 ir 22 d.; Boston, Mass. gegužės 19 ir 20 dd.; Rochester, N. Y. gegužės 23 ir 29 dd.; Philadelphia, Pa. birželio 6 d.; Baltimore, Md. birželio 7, 8 ir dd. Reporteris.

REIKALAVIMAI

Reikalaujam agentų ir agentų del pardavinėjimo Deksnio garsių gyduolių nuolatiniu laiku arba atliekamam laiku vakarais gali užsidirbti nuo 50 iki 100 dolerių ir daugiau savaitėje. Rašykite del platesnių informacijų.

DEKSNIS OINTMENT CO., 518 Main Street, HARTFORD, CONN.

Tel. Empire 7365 Dr. F. MATULAITIS 322 Holbrook Ave., DETROIT, MICH.

MOTERŲ GLOBOS VAKARĖLIS.

Moterų Globos Draugijos pastangomis surengta „Dėžučių Va karėlis“ Brooklyne, „Vienybės“ svetainėj. Svečių dalyvavo gražus burys. Visi smagiai pašoko. Pirkta dėžutės, kurias moterys buvo atnešusios vakarėlin. Kai kurių dėžučių kaina daryta iki 7 dolerių su viršum. Reikia tarti moterims aci. Dar labiau dėkingi bus Lietuvos našlaičiai, kuriems vakarėlio pelnas teks. O pelno, be abejonės, liko gražaus. Koresp.

VAIČKAUS DRAMOS TEATRAS.

Sekdadieny gegužės 9 dieną, kun. Pauliuko parapijos svetainėje Vaičkaus Dramos trupė statė scenoje veikalą „Gyvi nabašinkai“. Tai yra trijų veiksmų komedija. Šis veikalas Reporterui teko matyti scenoj dar Lietuvoje. Jis matė jį vaidinant Amerikoje. Dabar jis matė jį scenoj ketvertu ar penktu atvėju.

Tie patys žodžiai Lietuvoje; tie patys žodžiai ir scenerija čia Amerikoje keletas metų atgal ir dabar; tie patys scenerijos trukumai. Bet koks skirtumas tarp seniau matytų lošimų ir dabartinio p. Vaičkaus trupės lošimo! Tartum, veikalas kitas būtų. Ak, juokėsi žiūrėtojai ir seniau. Kai kurie lošėjai išpildė savo roles gerai ir pirmiau. Bet buvo klaidų, buvo daug ydų lošime, todėl pyktis pagaudavo žiūrėtoją, kad štai, ve, sugadino tą ar kitą gražią ir gyvą veikalą vietą. Teko nervuotis ir del vedėjo darbo, del sustatymo kambary rakandų, del supgrupavimo scenoj aktorių, del daugybės kitokių smulkmenų, kurios visos tinkamai išpildytos būtų galėjusios priduoti lošimui iliuziją realumo, tikrenybės.

Šitos visos ydos patyrusiam ir gabiam artistui, p. Vaičkui, statant scenoje „Gyvuosius nabašinkus“ pašalinta. Ir todel pats veikalas išrodė lig kitas. Daugelis mūsų lošėjų mylėtojų lošia nebologai. Jie kalba, jie stengiasi tinkamai savo balsą kontroliuoti, jie veikia, arba, kaip mes čia, Amerikoje, esame pratę kalbėti — „aktina“. Bet toli gražu mūsų mėgėjai negali įveikti visų lošimo smulkmenų, neįstengia parodyti charakteringumo išvedamų scenos asmenų, kokį parodo p. Vaičkus ir kiti profesionalai. Artistai, Tiesa, ir šiame vaidinime dalyvavo ne visi profesionalai. Tačiau gabaus lošėjo suorganizuoti, jis sulošė, mano supratimu, „Gyvuosius nabašinkus“ geriau, negu yra sulošęsi kalbamą veikalą bile kuri mėgėjų grupė, kurią teko matyti pirmiau. Patartina visiems lietuviams pamatyti p. Vaičkaus Teatrą scenoje. Vaičkaus Teatro maršrutas yra sekamas: Hartford, Conn. gegužės 13

ROSEDALE Dry Cleaning Co. Rand. 7906 C. F. PETRAITIS, Prop. 6702 Superior Ave.,

REIKALAVIMAI

Reikalaujam agentų ir agentų del pardavinėjimo Deksnio garsių gyduolių nuolatiniu laiku arba atliekamam laiku vakarais gali užsidirbti nuo 50 iki 100 dolerių ir daugiau savaitėje. Rašykite del platesnių informacijų.

DEKSNIS OINTMENT CO., 518 Main Street, HARTFORD, CONN.

Tel. Empire 7365 Dr. F. MATULAITIS 322 Holbrook Ave., DETROIT, MICH.

MOTERŲ GLOBOS VAKARĖLIS.

Moterų Globos Draugijos pastangomis surengta „Dėžučių Va karėlis“ Brooklyne, „Vienybės“ svetainėj. Svečių dalyvavo gražus burys. Visi smagiai pašoko. Pirkta dėžutės, kurias moterys buvo atnešusios vakarėlin. Kai kurių dėžučių kaina daryta iki 7 dolerių su viršum. Reikia tarti moterims aci. Dar labiau dėkingi bus Lietuvos našlaičiai, kuriems vakarėlio pelnas teks. O pelno, be abejonės, liko gražaus. Koresp.

VAIČKAUS DRAMOS TEATRAS.

Sekdadieny gegužės 9 dieną, kun. Pauliuko parapijos svetainėje Vaičkaus Dramos trupė statė scenoje veikalą „Gyvi nabašinkai“. Tai yra trijų veiksmų komedija. Šis veikalas Reporterui teko matyti scenoj dar Lietuvoje. Jis matė jį vaidinant Amerikoje. Dabar jis matė jį scenoj ketvertu ar penktu atvėju.

Tie patys žodžiai Lietuvoje; tie patys žodžiai ir scenerija čia Amerikoje keletas metų atgal ir dabar; tie patys scenerijos trukumai. Bet koks skirtumas tarp seniau matytų lošimų ir dabartinio p. Vaičkaus trupės lošimo! Tartum, veikalas kitas būtų. Ak, juokėsi žiūrėtojai ir seniau. Kai kurie lošėjai išpildė savo roles gerai ir pirmiau. Bet buvo klaidų, buvo daug ydų lošime, todėl pyktis pagaudavo žiūrėtoją, kad štai, ve, sugadino tą ar kitą gražią ir gyvą veikalą vietą. Teko nervuotis ir del vedėjo darbo, del sustatymo kambary rakandų, del supgrupavimo scenoj aktorių, del daugybės kitokių smulkmenų, kurios visos tinkamai išpildytos būtų galėjusios priduoti lošimui iliuziją realumo, tikrenybės.

Šitos visos ydos patyrusiam ir gabiam artistui, p. Vaičkui, statant scenoje „Gyvuosius nabašinkus“ pašalinta. Ir todel pats veikalas išrodė lig kitas. Daugelis mūsų lošėjų mylėtojų lošia nebologai. Jie kalba, jie stengiasi tinkamai savo balsą kontroliuoti, jie veikia, arba, kaip mes čia, Amerikoje, esame pratę kalbėti — „aktina“. Bet toli gražu mūsų mėgėjai negali įveikti visų lošimo smulkmenų, neįstengia parodyti charakteringumo išvedamų scenos asmenų, kokį parodo p. Vaičkus ir kiti profesionalai. Artistai, Tiesa, ir šiame vaidinime dalyvavo ne visi profesionalai. Tačiau gabaus lošėjo suorganizuoti, jis sulošė, mano supratimu, „Gyvuosius nabašinkus“ geriau, negu yra sulošęsi kalbamą veikalą bile kuri mėgėjų grupė, kurią teko matyti pirmiau. Patartina visiems lietuviams pamatyti p. Vaičkaus Teatrą scenoje. Vaičkaus Teatro maršrutas yra sekamas: Hartford, Conn. gegužės 13

GARSINKITES „TĖVYNEJE“

Lietuvą ir iš Lietuvos PER BREMENĄ Ant didžiausio ir greičiausio Vokietijos laivo COLUMBUS arba ant bile laivo šios linijos. Tiktai 8 dienos ant vandens! Puiki trečia klasa — vien kajuotos. Nupigintos laivakortės i abi pusi. Del informacijų kreipkitės prie NORTH GERMAN LLOYD 32 Broadway, NEW YORK arba pas bile vietinį agenta

NAUJAS ĮSRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS Gydo. Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudėjima, Šali, Ranku, Koju, tirpima, Dusuli, Galvos skaudėjima, ir taip visokius skaudėjimus (tik ne rones). Tūkstančiai žmonių yra išgydyti o milijonai dar nežino apie tai. Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek j pati sveria auksas naudoti gydymo. Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centu extra už persiuntimą. Klauskite pas aptiekorius teip DEKSNIS NEW DISCOVERY OINTMENT. Deksnis Ointment Co. 518 MAIN ST. C. BOX 352 HARTFORD, CONN. U. S. A.

PARANKAUSIAS KELIAS LIETUVA. Slipkite Laivan New Yorke—Išlipkite Klaipėdoje. JEIGU JUS NORITE VYKTI LIETUVON Ruoškites ir prisidėkite prie ANTROS Milžiniškos vasaros ekskursijos TIESIAI Į KLAIPĖDĄ. Laivu „LITUANIA“ Liepos 17 Ekskursiją Rengia BALTIC AMERICA LINE ir Kuria Palydės Pačios Kompanijos Atstovas. Mes ar jūsų agentas pasirūpinsim išgauti permitus ir pasus. Reikalaudami smulkesnių žinių ir informacijų kreipkitės į gyvenantį jūsų apieilinkėje agentą, arba tiesiai į: BALTIC AMERICA LINE, 8-10 Bridge Street, New York City.

OVER GLOBE ČEVERYKAI. Turime už garbę pranešti lietuvių visuomenei, kad Over Globe Čeverykų išdirbystė paskutiniu laiku ant tiek pakilo, kad nuo pradžios 1926 m. produkcija pasidaugino ant 50% sulyginus tą patį laiką 1925 metų, delto kad abeja visuomenė pradėjo reikalaut Over Globe Čeverykų; krautuvninkai priversti juos pirkti iš dirbtuvės. Over Globe daugiausia yra išparduodami Naujos Anglijos Valstijose: New York, New Jersey, Pennsylvania, Ohio ir Michigan Valstijose, o taipgi mieste Chicago. Over Globe čeverykai yra pilnai pri-taikyti dėvėjimui, augščiausio patyrimo autuvų išdirbystėje darbininkų padirbti, nes dirbtuvė samdo vien tiktai tuos, kurie atlieka geriausia darbą, mokėdama aukštas unijos nustatytas algas. Materialas vartojamas geriausios rūšies. Bet kas svarbiausia, tai Over Globe čeverykų kainos yra visiškai žemos pagal jų vertę, delto ir yra visa svarba jų išdirbystės pasekmii. Lietuviams patartina reikalauti čeverykų ant kurlapių: Truffit, Eeze, Oh Boy, Campus, Mipal, Park, Frenchy, Ritz, Harvard ir Bud. Over Globe visi turi antspaudą iš vidaus ant pado Boot & Shoe Workers. Unijos ženklas su numeriu „170“, taipgi ant pado „Over Globe Shoe“ vaizbaženklis, kuris yra užregistruotas Patentų Ofi-ae Washingtonė. Jeigu krautuvninkai neturėtų, reikalaukite tiesiog iš dirbtuvės žemiau paduotu antrašu. Over Globe Čeverykų išdirbystės savininkai yra susidedantys iš 600 žmonių lietuvių, kurie gyvena Jungtinėse Valstijose šiaurės Amerikos. Dirbtuvėje dirba 200 žmonių, dirbdami pilną laiką pagal Darbininkų Unijos nustatytą užmokestį ir darbo valandas. BRIDGEWATER DARBININKŲ KOOP-VĖ DRAUGOVĖ, 42 Spring Street, Bridgewater, Mass.

SLA. PILDOMOSIOS TARBOS IR KOMISIJU ADRESAI. Pildamoji Taryba: Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa. Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 179 Slocum St., Edwardsville, Pa. Sekretorė — P. Jurgeliutė, 307 W. 30th St., New York, N. Y. Iždininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa. Iždo Glob. — J. M. Danielius, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Iždo Glob. — M. A. Raginskas, Box 144, Plymouth, Pa. Dr.-Kvot. — Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa. Kontrolės Komisija: J. W. Liutas, 45 Broadway, c/o U. S. Lines, New York, N. Y. B. Salaveičikas, 121 Farmington Ave., New Britain, Conn. K. Strumskis, P. O. Box 342, Brooklyn, N. Y. Apšvietos Komisija: Pr. Bajoras, 417 E. 25th St., Brooklyn, N. Y. Dr. A. Montvidas, 25 E. Washington St., Chicago, Ill. J. O. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Įstatų Komisija: K. Jurgelionis, 3335 So. Halsted St., Chicago, Ill. K. Gugis, 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill. Z. Puišiušt-Šalnierė, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Finansų Komisija: J. S. Lopatto, Coal Exchange Bldg., Wilkes Barre, Pa. A. F. Bredickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa. A. Mikalauskas, 125 Grand St., Brooklyn, N. Y. Sveikatos Komisija: Dr. I. B. Bronušas, 3037 O'Donnell St., Baltimore, Md. Dr. S. Biežis, 3114 W. 42nd St., Chicago, Ill. Dr. A. J. Karalius, 3303 S. Morgan St., Chicago, Ill. Labdarybės Komisija: P. Jurgeliutė, 307 W. 30th St., New York, N. Y. M. Baldauskaitė, 60 Third St., Wyoming, Pa. P. Balickienė, 1804 W. 64th St., Chicago, Ill. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija: F. Živatas, 1823 N. Main St., Scranton, Pa. J. M. Buchinskas, 76 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y. S. Bakanas, Mayview, Pa.